ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday by
The Little Russian Nat'l Union of America
at
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year...... $2.00 | To Europe:
half year...... 1.00 | per year...... $2.50
single copy... .05 | half year..... 1.25

СВОБОДА

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить кождого четверга
видає
„РУСКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік......... $2.00 | До Европи:
на пів року 1.00 | на рік $2.50
поод. число .05 | на пів року 1.25

УРЯДОВИЙ ОРҐАН Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE L. R. NAT'L UNION OF AMERICA

РІК XXI. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 11-го грудня 1913. Ч. 50. VOL. XXI. Jersey City, N. J., Thursday, December 11, 1913. N. 50.

ПРОТОКОЛ
з річного засіданя Гол. Уряду Руского Нар. Союза в Америці
відбувшого ся на днях 9, 10, 11 і 12 вересня 1913 р. в місті Buffalo, N. Y.

(Дальше).

Справоздане „Просьвітної Комісії" на річнім засіданю Голов. Уряду Р. Н. С.

На послідній XII. Головний Конвенції Р. Н. С. в Америці, котра відбулась 9—14 вересня 1912 року в Вілксбері, Па., була выбрана „Просьвітна Комісія", в склад котрої війшли слідуючі члени: Др. В. Й. Сіменович, пані Е. Струтинська, д. Д. Андрейко, о. В. Балоґ, д. А. Горбаль, д. Ю. Павчак і др. І. Копистянський.

На перших зборах „Просьвітної Комісії", котрі відбулись 10-го жовтня 1912 р. в Джерзи Сіти, Н. Дж., вибрано з поміж себе уряд: головою д-ра В. Й. Сіменовича, секретарем п. Е. Струтинську, скарбн. А. Горбаля. По уконституованю ся „Пр. Ком." виробила плян своєї діяльности, який оголошено в часописи „Свобода" і инших. В тих відозвах було зазначено пекучі потреби американської Руси-України.

З найголовнійших точок наших потреб „Пр. Ком." вважала:

1. Видане букваря і читанок для українських дітий, що учать ся в американських школах.
2. Зорганізоване дяковчителів і зреформоване шкільної справи.
3. Зорганізоване „Американської Просьвіти".
4. Заснованє видавництва популярних книжочок наукових.
5. Зібране матеріялу для основаня рухомого народного університету.
6. Вироблене відчитів для того університету і зібране образків до магічних ліхтарок.
7. Уряджене через вандрівних учителів популярних відчитів з ліхтарками магічними.
8. Видаване популярного журнала як для дорослих, так і для дітий.
9. Орґанізоване „Просьвітних Клюбів" і читалень „Просьвітних".
10. Зорганізоване в одну цілість всіх хорів в Америці.
11. Заснованє центральної музичної бібліотеки.
12. Заснованє центральної бібліотеки, архіву і музея.
13. Заснованє по всіх українських кольоніях „Позичкових банків".
14. Поміч через стипендії шкільній молоді в науках.

В тих всіх справах робили ся відповідні заходи. На ріжні наші відозви і покликии майже ніхто не відозвав ся, ані тут в Америці, ані в старім краю. Крім того „Пр. Ком." розпочала кореспонденцію на широку скалю з ріжними людьми і інституціями. На разі „Пр. Ком." найбільшу увагу звернула на буквар і читанки та на зібране і приготоване матеріялу для Рухомого Народного Університету і в тій справі найбільше працювала. Помимо оголошених конкурсів на виготовлене популярних наукових книжочок і відчитів для народу в часописях, що виходять в Америці і в старім краю, — наслідки тих оголошень були майже ніякі, отже „Пр. Ком." мусіла звернути ся до пані О. Кисілевської, письменниці і співредакторки „Жіночого Діла" у Львові, щоби взяла на себе діло відпоручника „Пр. Ком." на старий край, аби скілько змоги посунути нашу справу на перед в старім краю, бо видно було, що американськими силами нічого зробити не зможемо. Пані О. Кисілевська згодила ся і зістала відпоручником „Пр. Ком." на старий край. Вона ходила до визначних людей літератів і учених. За порадою д-ра Томашівського, д-ра Свєнціцького і д-ра Ев. Олесницького п. О. Кисілевська удала ся до найкрасших наукових сил о виготовлене для нас книжок наукових і відчитів. Переважно всі вони прихильно віднеслись до нашої справи і обіцяли виготовити вибрані ними праці з оголошеного конкурсу, але з умовою, що писатимуть не на конкурс, а на замовлене, на що „Пр. Ком." згодилась. Причім подали, що всі праці вони виготовлять в приближеню до травня (мая) 1913 р.

Розібрано слідуючі теми: Др. Томашівський у Львові — про Угорську Русь; Др. Мирон Кордуба в Чернівцях: Історія Буковини; Др. Осип Назарук в Сокалі: Становище нашого народа в справі національного відродженя в Галичині, праця надіслана; Д-ій Гнат Хоткевич в Києві: Що таке театр і як нам відносити ся до театральних представлень, — праця ся надіслана і принята як дуже добре оброблена. Поручено авторови доповнити свою працю новим відчитом. Праця Д-ра О. Назарука переглянена і ведуть ся з автором переговори о деякі зміни. Богдан Заклинський: Прикмети і хиби нашого народа, — праця надіслана, але з браку несистематичного оброблення за згодою автора буде доповнена „Пр. Комісією". Ев. Гвоздик — буквар і читанки — матеріял готовий. Підготовленя до друку букваря підняв ся д. Д. Андрейко, а першу і другу читанку взяла до підготовленя пані Ірена Ревюк в Вінніпеґу — фахова учителька з краю, сестра Мирослава Січинського. В. Гнатюк — Національне відроджене Галицької Руси, — за згодою автора звернене зістало до обробленя в два популярні відчити. Дальше розібрали слідуючі теми: д. Д. Дорошенко в Катеринославі: Гайдамаччина; д. А. Бєднов в Катеринославі: Запорожська Січ; Др. Л. Цегельський у Львові: Коротка історія Руси-України для Анґліків. Проф. Б. Лепкий в Кракові: Про українську літературу. Др. Ів. Крипякевич у Львові: Початки Козаччини, — надіслана, 2) Хмельниччина, 3) Переяславський договір, 4) Живучість традицій в народі о козацьких вольностях. Д-ій А. Жук у Львові — теми з економічного поля Галичини і України. П-ні О. Кисілєвська у Львові — о вихованю дітий; д. Дольницький у Львові: Українська ґеоґрафія. Крім тих праць є ще праця д. Р. Заклинського, котру „Пр. Ком." припоручила передати до переглядання п. Е. Струтинській і по перегляненю здати „Пр. Ком." справоздане. Оповіданя д. О. Островського: „Смерть Нечая" і „Жовті Води", а також відчит д. М. Кіта: „Про характерні ціхи укр. народа" — „Пр. Ком." визнала за мало придатними, а тому і не приняла їх, повернувши рукописи авторам.

З перекладів „Пр. Ком." має: А. Бернштайн: „Про оборот землі довкола оси", переклад п. О. Кисілевської. Др. І. Мархлевський: „Політична економія, чим є і чого учить" — перекл. п. О. Кисілевської. „Вплив тютюну на здоровлє чоло-Розенталь: „Будівничі, позичкові і щадничі Т-ва, як їх орґанізувати і успішно провадити" — перекл. д. К. Білика. В. Лункевич: „Історія Землї" — перекл. О Неприцького-Грановського. К. Суздальцев: „Борці за землю і волю в древному Римі" — перекл. Ол. Неприцького-Грановського.

Крім того вели ся переговори з иншими людьми.

В Америці розібрані слідуючі темати такими людьми: о. А. Камінський в Майнерсвіл, Па.; фільософія історії; д. Д. Демянчук в Вінніпеґу — психольоґія; д. Т. Лата в Валпарайзо відчити з практичної хімії; д. А. Цурковський в Олд Брідж, Н. Дж., астрономія і покревні їй природні науки; д. В. Свистун у Вінніпеґу — перекладає з анґлійської мови статі по всяким питаням; д. К. Білик в Шікаґо: з поля політичної економії і соціольоґії; д. Ол. Неприцький-Грановський в Шікаґо: Відроджене укр. народа в Росії.

Крім того „Пр. Ком." припоручила о. М. Даниловичови виготовити, яко першу книжочку, деб містив ся просьвітний календар, статути „Американської Просьвіти", її задача, діяльність; статути просьвітних клюбів і читалень з бібліотеками; поради, як закладати і провадити клюби, читальні, а також будівельно-щадничо-позичкові банки, їх статут і провадженє. Відповідний матеріял до того „Пр. Ком." достарчила або достарчить о. М. Даниловичови. Цю книжочку „Пр. Ком." має на думці видати в кінці грудня б. р.

Щоби дати ясне поняте тим людям, що підняли ся для „Пр. Ком." обробити праці — незабаром буде оголошено статю о тім, якою має бути популярно-наукова книжка, писана для широких мас народних.

Не дивлячись на те, що були приобіцяні деякі праці на май біжучого року, але праці сі не надійшли до нас в замовлений час, ми листовно, а наш відпоручник п. О. Кисілєвська особисто і теж листовно ходила і просила о скорше виготовлене для нас праць, але і досі дуже мало ми достали готових відчитів, за браком вільного часу у людий, що підняли ся до обробленя їх.

Кожна праця, що надходить до „Пр. Ком.", переглядаєть ся і роблять ся відповідні замітки з увагами. Крім того при потребі „Пр. Ком." відносить ся до авторів з порадами і вказівками, як праці мають бути змінені.

Що до відчитів для рухомого університету в стислому розуміню того слова, то „Пр. Ком." припоручила свому відпоручникови на старий край п. О. Кисілєвській достати відчити з польських народних університетів у Кракові і у Львові з так званого тв-а „Школи людовей" і постарати ся о скорше перетолкованє їх для нас. А також дістати відчити з укр. висших селянських курсів у Львові і з „Жіночої Громади" в Галичині.

(Дальше буде).

З ТИЖНЯ.

Президент Вілсон відчитав свою офіціяльну промову до обох палат конґресу, в якій заатакував остро Гуерту. — Мексиканські хлопці зістали приневолені силою вступити до армії і помагати Гуерті. — Віцеадмірал Френк Е. Бітти дістав розказ опустити Середземне море і відплисти з своїми трома воєнними кораблями (між ними його адміральський корабель „Луізіяна") на мексиканські води. — Др. Вілем Б. Крейґ був суджений на розправі в Шелбивіл, Інд., обжалований за мордерство Єлени Кнейб в Індіянаполіс. — Пані О. Г. П. Белмонт і пані Айнез Мілголанд Бойсевейн були найвизначнійшими особами на річній конвенції суфражеток у Вашінґтоні. — Пані Бекер була присутна на переслуханю в нюйорськім стейтовім апеляційнім суді в справі нової розправи для її мужа, бувшого поліційного поручника Карла Бекера, засудженого за мордерство Германа Розенталя. — Др. Марія Монтессорі, визначна італійська учителька дітий, прибула до Америки.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Сим подає ся до загального відома членам Р. Н. Союза в Америці, що дня 14 падолиста (нов.) 1913, окружний суд в Пассайк, Н. Дж., відкинув скаргу пані Марії Семан, членщі від. 42 Р. Н. Союза з Пассайк, Н. Дж., внесену против Р. Н. Союза о виплачене запомоги по помершім мужу з її посмертного. Справа мала ся так: Пані Марія Семан приступила до Р. Н. Союза 12 січня 1910 р. а при вступі її муж Ґеорґій числив 45 років житя. Дня 8-го жовтня 1911 р. помер пок. Ґеорґій Семан, муж Марії, членщі Р. Н. Союза. По смерти мужа пані Марія Семан зажадала від Гол. Уряду Р. Н. Союза, щоби їй виплатив суму $400.00 посмертної запомоги по її мужу Ґеорґію.

Гол. Уряд Р. Н. Союза пояснив п. Марії Семан, що на підставі §175 статута Р. Н. Союза не належить ся їй запомога по її мужу Ґеорґію, позаяк її муж числив 45 років житя, коли вона приступила до Р. Н. Союза. Отже Гол. Уряд Р. Н. Союза рішучо заявив п. Марії Семан, що вона не дістане запомоги, котра їй не належить ся після приписів статута Р. Н. Союза §175.

Пані Марія Семан не хотіла сему вірити і старала ся справу віддати адвокатам. Через два роки ся пані удавала ся до ріжного рода адвокатів, однак кождий адвокат жадав поясненя справи і статута Р. Н. Союза. По перечитаню статута і висьвітленю справи ніякий адвокат не хотів справи приняти, мотивуючи, що п. Марія Семан не має підстави на вигране справи. Аж сего року знайшов ся один адвокат, котрий взяв справу в свої руки і віддав її до суду. Справа відбула ся перед судом дня 14 падолиста 1913 р., в Пассайк, Н. Дж. По переслуханю обох сторін, суд справу відкинув і сказав адвокатови, котрий заступав п. Марію Семан, що п. Марія Семан не має права до запомоги згідно з приписами статута тої орґанізації, в котрій вона є членом. (те саме, що сказав Гол. Уряд Р. Н. Союза два роки тому назад п. Марії Семан). Непослух і нерозвага коштує паню Марію Семан кількадесять долярів і справа остала так, як приписує статут Р. Н Союза.

На сім місци годить ся звернути увагу на подібні справи всім інтересуючим членам Р. Н. Союза що до запомог в разі смерти жінки члена або мужа членщі Р. Н. Союза. Єсли кому не належить ся запомога, то хотяйби де ішов на скаргу — то остане так, як статут Р. Н. Союза приписує.

Гол. Уряд Р. Н. Союза.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Згідно з ухвалою Річного Засіданя Гол. Урядників Р. Н. С., відбувшого ся в Бофало, Н. Й., подає ся до загальної відомости всім підрядним відділам Руского Молодечого Союза в Америці, як також їх опікунам, що з днем 1. січня 1914 р. опікуни висше згаданих відділів мають присилати до гол. каси Руского Молодечого Союза по 25 ц. від кождого члена Р. М. С. яко приписану місячну вкладку. З днем 1. січня 1914 р. перестане оставати 5 ц. в касі місцевого молодечого відділу, як також гроші, котрі вже до тепер знаходять ся в місцевих касах молодечих відділів, мають бути передані до кас місцевих відділів Руского Народного Союза. Рівночасно завідомляє ся опікунів місцевих відділів Руского Молодечого Союза, щоби звернули свою увагу на се, що кождий член Р. М. С., котрий перевисшає 16 літ житя, має стати ся членом Р. Н. С., бо Р. М. С. обезпечує членів тілько від 1 до 16 літ житя, а поза 16 літ ні.

Дм. Капітула,
гол. предс. Р. Н. Союза.

ВІДПОВІДЬ „ЦІКАВОМУ ЧЛЕНОВИ".

В 48 числі „Народної Волі" (з дня 27 падол. с. р.) поміщено статю під загол. „Маленька загадка". Підписаний „член старого Союза" робить закид Урядови Р. Н. Союза за видатки на головного орґанізатора і т. п. Звертаємо увагу дотичного члена, що вибрав невмісну дорогу до „заспокоєня своєї цікавости". Коли тому членови дійсно розходило би ся о вияснене, то міг віднести ся в тій справі впрост до Уряду Р. Н. Союза, котрий радо подасть йому бажане вияснене. Однак з поступованя автора сеї „загадки" мусимо на жаль вносити, що йому не розходить ся о вияснене, але радше о підкопане довіря членів до Уряду Р. Н. Союза.

Уряд Р. Н. Союза.

C268

ОГОЛОШЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що відділ 138 Р. Н. Союза в Філядельфії, Па., зістав з днем 2-го грудня 1913 р. розвязаний задля недостаточного числа членів, згідно з §141 статута Р. Н. Союза в Америці. Головний Уряд Р. Н. Союза вислав для кождого члена переступні листи на адресу місцевого уряду від. 138 Р. Н. Союза. Тож обовязком кождого члена дотичного відділу зголосити ся сего місяця (грудня) о приняте до котрого небудь правно істнуючого відділу Р. Н. Союза в Америці. Члени, котрі не зголосять ся в місяцю грудню 1913 р. до жадного відділу Р. Н. Союза, будуть виключені з членьства Р. Н. Союза в місяцю січни 1914 р.

Дано в Мабаду, Па., дня 2-го грудня 1913 р.

Дм. Капітула, гол. предс. Р. Н. С.
М. Угорчак, г. рек. секр. Р. Н. С.

ПРОСЬВІТНІ ВІЧА.

Peekskill, N. Y.

Дня 14. жовтня с. р. в нашій невеликій місцевости відбуло ся просьвітне віче, на котре прибув делеґат „Просьвітної Комісії" п. В. Кнігиницький. По укінченю вечірні зійшли ся всі у церковній гали на віче.

На предсідателя віча вибрано п. Андрія Астраба, на секретаря Ілька Феціча. По промові предсідателя виголосив бесіду п. Кнігиницький.

В гарній промові подав вказівки, котрі є найконечнійші до ширеня науки між нашим народом в Америці. На зазване делеґата вписали ся присутні в члени товариства „Просьвіта". З вписового зібрано $2.00, з добровільних жертв $2.40, Братство від. 195 Р. Н. С. жертвувало на просьвітні цїли $5.00 — разом $9.40.

Відпоручником для нашої місцевости вибрано п. Андрія Астраба.

Предсідатель закрив віче, дякуючи делеґатови за науку, а присутним за ласкаву участь.

І. Фецич.

Ford City, Pa.

Дня 16-го падолиста с. р. відбуло ся у нас просьвітне віче при співучасти делеґата „Просьвітної Комісії" Р. Н. С. п. В. Кнігиницького.

О год. 2-гій попол. в красно прибраній гали Тов. „Січ" зійшли ся всі фордсітські земляки як мужщини так женщини, де місцевий парох о. І. Кутський короткою промовою отворив віче і покликав на предсідателя віча п. Н. Теплого. Пан Н. Теплий подякував за вибір на предсідателя і покликав на секретарів п. С. Баля і п. І. Теплого.

Перший промовив п. В. Кнігиницький. В красноріічивій 2-годинній промові вияснив зібраним ціль віча, змалював наше положенє між чужою суспільностию і вказав на конечну потребу просьвіти тут на чужині. Бесіда п. Кнігиницького викликала велике заінтересованє у всіх зібраних, котрі грімкими оплесками нагороджували промову делеґата.

По рефераті пана Кнігиницького наступили вписи членів до „Просьвіти" в Америці. На вічу вписалось 42 членів, котрі зложили на ціль Товариства $10.50. Кромі сего Тов. „Січ" жертвувало $5.00, Братство сьв. О. Николая $5.00 і о. І. Кутський $2.00. Потім наступили декламації і сьпів дїточий.

Пан Павло Віслоцький віддеклямував „Не загнем". Деклямація, повна патріотичного змісту, була виголошена з зрозумінем, через що всім дуже подобала ся. Опісля появились на сцені чотири дівчата: Анна Вайна, Марія Барна, Марія Зарада і Анна Барна і відсьпівали дуже добре молитву „Боже великий єдиний, Русь Україну храни". Відтак наступили декламації: „До Основяненка" і „Бють пороги, місяць сходить". По деклямаціях відсьпівано удачно еще кілька патріотичних пісень. Особливо заслугує на похвалу дївчина Марія Барна, котра відсьпівала сольову пісню „Стоїть гора високая", чаруючи своїм милозвучним голосом всіх слухачів. На відсьпіваню народних гимнів покінчено просьвітно-народнє віче.

Йосиф Теплий.

Pittsburgh, Pa.

Неділя, день 23-го листопада був великим сьвятом для нас Русинів Пітсбурських на Н. С. На віче просьвітнє, котре відбуло ся в Ліберти гали прибуло около 500 Русинів і Русинок і ожидали нетерпеливо бесідників. Віче отворив предсідатель Українського Народного Клюбу „Січ" п. Д. Мацїйовський гарною короткою промовою представляючи ціль віча. Предсідателем до переведеня віча одноголосно вибрано п. Д. Мацїйовського. Сей подякувавши за довірє, покликав на секретарів віча п. Пука і п. М. Наконечного. Опісля покликав слідуючих бесідників: п. Й. Мельника, п. Кнігиницького і п. Бичинського. Перший бесідник п. Й. Мельник говорив на тему „хто ми є"? Виклядав довший час о нашім положеню і якто наш нарід тут на вільній земли нераз вирікає ся сам себе, називає себе Німцем або Поляком, аби тілько не Русином. Представляв також якби то наші Русини всї з'єднали ся і ішли разом на поли політичнім і просьвітнім, що то за сила і могучність булаб в нашім народі тут в Сполучених Державах. Тогди Американці пізналиб, хто є тей [illegible] себе Українцями, і [illegible] сказали би, що ми [illegible] степеня як і другі народи.

Промова п. Мельника скінчила ся великими оплесками.

Пан З. Бичинський говорив о цїли „просьвіти", а помимо того, що був хорий, але потрафив загрівати наші серця більше як одну годину. Говорив якто „просьвіта" відріжнює добре від зла, як наш нарід тут в чужім краю замість просьвіщати ся жиє в дуже глибокій тьмі і що вже час збудити ся зі сну тьми а жити в „просьвіті".

Дальше представляв, яким способом набувати ту просьвіту котрої нам так конечно потрібно. Заохочував також, щоби всї Русини в нашій околици ходили охочо до істнуючої „Читальні Просьвіти", котра ся так красно розвила і з тої просьвіти користали. Промова п. З. Бичинського скінчила ся оплесками.

Відтак предсідатель віча покликав І. Масляка, члена Українського Народного Клюбу „Січ", котрий своєю деклямацією „Каменярі" задоволив зібрану публику.

Дальше предсідатель представив публиці п. Кнігиницького відпоручника „Просьвітної Комісії". Добр. Кнігиницький заявив, що він приїхав поміж нас, аби всїх Русинів з'орґанізувати в одно просьвітне товариство, котре Просьвітна Комісия завязала, і щоби до сего товариства вписало ся много членів з поміж нас. Дальше представив, що ми тут всї прийшли до сего краю як сироти з нужди і біди, а також аби утїчи перед Поляками і Жидами, котрі нашу солодку кров пили і за нашу тяжку працю гуляли. Говорив, що ми тут приїхали аби ми ся могли просьвіщати бо там в старім краю не давали нам наші вороги. Представляв якто ми ще низько стоїмо в порівнаню до инших народів, а то все через наше недбальство. Наводив богато прикладів о вихованю наших дїтий і якто наша молодїж поступає в теперішних часах тут в Америці. Дальше заохочував аби всї тутешні Русини вступили до істнуючого Українського Народного Клюбу „Січ", котрий так гарно розвив ся за один рік і вже має близько 600 долярів маєтку та представляє який то пожиточний для нашого народа є Український Народний Клюб „Січ".

Промова п. Кнігиницького скінчила ся грімкими оплесками. При кінци п. Кнігиницький заявив, аби вибрати відпоручника для нашої місцевости і одноголосно вибрано п. Д. Мацїйовського.

Також мусимо зложити велику подяку українському хорови під зарядом п. Р. Качмарського, що так гарно відсьпівав кілька українських пісень. По хорі ціла галя народу наповнена сонцем просьвіти засьпівала „Ще не вмерла Україна" і всї розійшли ся з великим задоволенєм домів.

Русини Українці в Нортсайд Пітсбурґ, Па. і околиця, і я до вас кілька слів хочу промовити, що се віче відбуло ся, не аби просьвіта скінчила ся, але щоби зачала ся межи нами. Не слухайте нїякого кацапського духа, що Вам говорять, що Український Народний Клюб „Січ" підупаде, або Вас на добро не приведе. Не слухайте нікого але прийдіть до нас і переконаєте ся як то у нас красно можна забавитись і якими красні книжки просьвітні маєм, тогди я є певний, що тому хто би вас відмовляв, скажете, що він є хрунь. Ану всї Русини на Нортсайд Пітсбурґ, Па.. покиньте раз на все тую прокляту кацапщину і будьте чесними Українцями і членами Українського Народного Клюбу „Січ". Як раз тепер буде нагода вступати в члени на річних наших зборах за половину вступного. Збори відбудуть ся в остатну неділю в міс. грудни.

Згорнїм ся до купи всї, бідні і богаті, Галичани і Угорщани, а будемо разом працювати на поли політичнім і просьвітнім, а тоді докажем Американцям, що ми є нарід просьвічений, а нашим людям, що ми є нарід той, котрий в Бога вірить і в просьвіті жиє і може себе явно називати народом Українським.

Пук і М. Наконечний, секр. віча.

Hazleton, Pa.

Дня 23 падолиста с. р. відбуло ся просьвітне віче в Гейзелтон, Па., при участи п. Андрейка як відпоручника „Просьвітної Комісії" Р. Н. Союза.

Віче отворив п. О. Шараварко та представив вічевикам п. Андрейка. Відтак вибрано предсідателем віча п. М. Розділського, який присутним вияснив ціль просьвітного віча і покликав на секретаря п. Н. Ґута. Відтак уділив голосу п. Андрейкови в цїли виголошеня просьвітного реферату.

В гарній, довгій промові, оповів п. Андрейко про наше нужденне житє як в старім краю, так і тут на чужині, в Америці.

Найвисша пора вже встати до праці, годі довше чекати! 40 літ як працюємо вже в Америці, а нічого не здобули. Все те діє ся через брак просьвіти і рідної школи. Наші люди жиють по плейзах без просьвіти, а шукають приємности в піятиці, котра вже не одного до злого довела.

І що з того, що Америка дає нам гроші, коли нема просьвіти і жиємо як дикуни. Дивім ся на инші народи, берім собі з них примір: Айриші, Анґлійці, Німці, Жиди помагають собі взаїмно, орґанізують ся. А ми, чому сего не робимо? Бо ми темні, непросьвічені, не маємо своїх рідних шкіл.

Дуже богато говорив п. Андрейко про школу, просьвіту, та про се, як инші народи знають користати з науки.

Дальше так не може у нас бути, як доси було. Ми мусимо дбати о наші рідні школи, ми мусимо пожертвувати хоч одного цента на місяць, на просьвітні цїли. Не велика шкода буде, як одну шклянку пива випємо менше на пять місяців або одного циґара менше спалимо. Один цент на місяць від кождого, то зберемо чотири тисячі долярів на рік на руські школи в Америці.

Мусимо гуртувати ся в наші рідні руські орґанізації, товариства, клюби, Січи, читальні, аматорські кружки і т. д.

Мусимо придбати свої народні доми, де ми могли би сходитись. Такі народні доми вже декуди в Америці Русини заложили, пр. в Шікаґо, Пітсбурґ і др. Поступаючи в той спосіб, Русини можуть сподівати ся красшої будучности ось тут в Америці.

В кінци пояснив п. Андрейко, якого змісту книжочки буде видавати що місяця „Просьвітна Комісия" для членів, які запишуть ся до товариства „Просьвіта".

По рефераті п. Андрейка, предс. віча п. Мих. Розділський подякував п. Андрейкови за гарну науку, Січовикам за численну участь і візвав до щирої і витревалої праці на просьвітнім поли.

На візванє п. Андрейка вписалось до тов. „Просьвіта" 34 членів і зложили вписового $11.50. Крім того Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 85 Р. Н. С., жертвувало $10.00 — разом зібрано $21.50.

На відпоручника з Гейзелтону до „Просьвітної Комісії" вибрало віче п. Николая Ґута, а на заступника п. Онуфрія Шараварка.

Віче закінчило ся відсьпіванєм місцевим хором наших народних гимнів.

Н. Ґут, секр фіча.

Berwick, Pa.

Заходом „Просьвітної Комісії" відбуло ся у нас дня 25 падолиста с. р. просьвітне віче, на яке прибув референт „Просьвітної Комісії" п. Дм. Андрейко.

Віче відкрив п. Ів. Дубіль, та попросив на предсідателя віча п. Дм. Безушка. По виголошеню вступного слова, в якім вияснив ціль і задачі „Просьвітної Комісії", п. Безушко покликав на секретаря п. Вол. Онуфрова і уділив голосу п. Андрейкови.

Гарна і дуже поучаюча була промова п. Андрейка, який доказав, що коли руському народови не так живе ся як иншим народам, то головної причини треба шукати в браку просьвіти у наших людий. Коли хочемо здобути собі лучшу долю, мусить кождий Русин і кожда Русинка стреміти до просьвіти.

Горяча промова п. Андрейка зробила на всїх присутних велике вражінє, тож на його зазив, щоби тетешні Русини записували ся в Тов. „Просьвіта", богато присутних вписало ся і зложили на руки референта п. Андрейка вступне і членські вкладки.

На цїли Тов. „Просьвіта" зібрано на вічу суму $12.75. Тов. „Запорожська Січ" жертвувало $5.00 а Бр. сьв. От. Николая $4.00 — разом зібрано $21.75.

Як відпоручника Русинів в Бервік до „Просьв. Комісії" вибрало віче п. Ст. Будза.

Віче закінчило ся відсьпіванєм народного гимну „Ще не вмерла".

Отсим складаємо дуже сердечну подяку п. Андрейкови за виголошенє реферату і заразом дякуємо всім присутним, що так численно явили ся на вічу.

Ст. Будз.

Glen Lyon, Pa.

Дня 26 падол. с. р. відбуло ся у нас просьвітне віче. Віче отворив о. А. Лотович. Вибраний на предсідателя віча, представив нашій громаді прибувшого делеґата „Просьвітної Комісії" п. Д. Андрейка, вияснив в коротких словах присутним ціль просьвітного віча і покликав на секретаря Алексея Фринцка. Відтак виголосив довгу промову делеґат п. Андрейко. В гарній бесіді представив п. делеґат участникам віча, як маємо дбати про наші рідні школи, які є жерелом сили і добробуту для кождого народа. В рідних школах повинна громадити ся наша молодїж, бо науку і любов до свого треба защіпляти в серця наших дїтий вже з маленька. Кожда руська мати, кождий руський батько мусять про се подбати, щоби їх дїти не американїзували ся, щоби відтак не встидали ся свого походженя і своїх родичів, але щоби для тих наших дїтий, які уродили ся вже в Америці, то все було дороге і миле, що і нам. В той спосіб виховані наші дїти станути підвалинами для руського народа тут в Америці.

Поучив також п. делеґат і нашу молодїж, як має заховуватись при всяких забавах, коли хоче мати поважанє у чужих. Промова делеґата п. Андрейка всім дуже подобала ся, та переконала всїх, що тільки в просьвіті наша будучність. Тому на зазив п. Андрейка засновано в нашій місцевости тов. „Просьвіту", якого задачею буде, повести просьвітне діло між тутешними Русинами. До нового товариства вписало ся сейчас кільканайцять охочих членів. На ціль „Просьвіти" жертвувало від себе місцеве Братство сьв. Ап. Петра і Павла $5.00; Сестрицтво Пр. Діви Марії $2.00; вписового зложили члени $6.50 — разом $13.50.

Предсідатель віча, подякувавши сердечно п. Андрейкови і всім присутним за участь у вічу, горячими словами візвав еще раз всїх місцевих Русинів до витревалої народної праці, почім замкнув збори. По відсьпіваню многоліття в честь п. Андрейка вічевики розійшлись домів.

о. А. Лотович, предс.
А. Фринцко, секр.

Wilkes Barre, Pa.

Неділя, дня 30-го падолиста с. р. була великим сьвятом для нас Русинів-Українців в Вілксбері.

На віче просьвітне прибуло поверх 250 Русинів і Русинок, що нетерпеливо ожидали бесідників.

На віче прибув п. Андрейко, делеґат „Просьвітної Комісії". Віче отворив місцевий парох о. Сполїтакевич. В короткій промові пояснив ціль віча, вказуючи на велику вагу і значінє просьвіти для американських земляків.

Опісля виголосив півторагодинну промову п. Д. Андрейко. П. Андрейко заявив, що приїхав поміж нас на се, щоби всїх земляків з'орґанізувати в одно просьвітне Товариство „Просьвіта", пояснюючи ціль і задачі сего Товариства. Дальше представив п. Андрейко положенє Русинів-Українців в Америці. Ми, неначе сироти, прийшли тут зі старого краю з біди та нужди, утїкаючи перед Ляхами та Жидами, котрі за нашу тяжку та кроваву працю збогатились і взяли власть у свої руки. А прибули ми на те, щоби добути собі красшу долю, якої позбавили нас наші вороги в нашім дорогім та рідним краю. Дальше п. Андрейко вказав на се, як ми низько стоїмо в порівнаню до других народів — через нашу власну байдужність. Наші люди не дбають о просьвіту та вихованє своїх діточок, а тяжко запрацьований гріш пускають легко в сальонах, за що нераз покутують за кратами.

Бесідник наводив богато примірів, звертаючи найбільше увагу на вихованє наших діточок. Делеґат заохочував тутешних Русинів вступати численно до істнуючого Українського Народн. Клюбу „Просьвіта" і піддав гадку, щоби побудувати свій власний дім Тов. „Просьвіти", де наша молодїж могла би сходити ся, устроювати там красні забави, а не тратити свій тяжко запрацьований гріш.

Промову п. Андрейка принято грімкими оплесками.

П. Андрейко візвав відтак присутних, записувати ся в члени „Просьвіта". Приступило 56 членів, складаючи вкладки в сумі $24.75. Відпоручником для нашої місцевости вибрано одноголосно С. Ковальського. На тім закінчено віче, а вічевики з задоволенєм розійшлись домів.

Братя Вілксберці! Лише кількома, але щирими словами хочемо до Вас промовити. Віче просьвітне відбуло ся, але щоби на тім і не скінчила ся наша просьвітна праця. Не слухайте тих, котрі є нашими ворогами. Стараймо ся, щоби просьвіта в руско-українськім народі піднесла ся високо. В лучности сила. Гуртуймо ся всї як один, помагаймо одні другим. Покажім, що ми не спимо. Покажім Американцям, що і ми є нарід просьвічений. Покажім супостатам, що ще сила й воля в нас!

А. Лаврів, секр. віча.

ДОПИСИ.

З Detroit, Mich.

В справі будови Народного Дому в Дітройт, Міч.

Ми Русини Українці, жиючі в Америці, гуртуємо ся головно в орґанїзаціях запомогових. В перших часах нашої еміґрації орґанїзація сего рода товариств була одинокою можливою орґанїзацією, щоби згуртувати наших людий до якоїсь спільної цїли. Наші еміґранти були а мало національно осьвідомлені, щоби плекати народні ідеали, без домінації своїх особистих матеріяльних інтересів. І нїщо дивного, бо головною цїлию міґранта було, заробити як найбільше гроша, а скріпивши ся матеріяльно, вернути до рідного краю. Та часи змінили ся. Много наших людий рішило ся остати тут раз на все, приняти нову вітчину. І се якраз витворило конечну потребу орґанїзацій, щоби вратувати тих земляків від винародовленя, скріпити х національного духа і сьвідомість. Такими орґанїзаціями є читальні „Просьвіти" і „Народні Доми".

Рік тому назад рішили і ми в Дітройт заложити тов Н. Дім, котрого цїлию було, приступити до будови свого власного дому. Ініціятиву до сего дала независима читальня в західній стороні міста. В тій цїли відніє ся читальняний комітет до всїх місцевих і доокольичних відділів Р. Н. С., щоби вибрали делеґатів на спільну нараду, на якій мало ся спільно виготовити плян цїлої акції, щоби справу перевести в діло. На жаль зі всїх відділів в західній части (а є їх поважне число) заледви один відділ нов. Р. Н. С. вислав відпоручника, а зі східної сторони тов. ім. М. Січинського, відділ стар. Р. Н. С. Коли читальня упала, а відділ нов. Р. Н. С. не проявив в тій справі нїякої діяльности, взяло товариство ім. М. Січинського на себе обовязок перевести справу до кінця. На дохід Народного Дому ходили колядувати, збирали добровільні жертви і розпродували книжки зі старого краю. Зразу Українці відносили ся прихильно до сеї справи, але знайшли ся одиниці, котрі чи то з несьвідомости, чи зі злої волі почали ширити поголоску, що зібрані гроші ужито не на призначену ціль, але на будову церкви у східній части міста. Я близше поінформований в тій справі рішучо заперечую тій поголосці! Зібрані гроші не є призначені на иншу ціль, лише на будову Н. Дому, і завідує ними виділ читальні, котру очнувало тов. ім. М. Січинського.

Від доброї волі і охоти загалу буде залежати, приступити як найскорше до діла. В народнім Домі має містити ся велика галя на народні зібраня, менші кімнати на відбуванє мітинґів ріжних товариств і засіданя комітетів. В Н. Домі має містити ся спільна бібліотека. Ілько Бойчук пропонує примістити і курси технічно-промислової школи, щоби дати нагоду нашим землякам приучити ся вечерами якогось ремесла. Є на місци люди, котрі радо посьвятять для тої справи і кілька годин денно.

Як бачимо, справа будови Н. Дому є дуже важна і не терпить дальшого проволїканя. Сей Дім має бути для нас осередком духового житя, сьвятинею науки, а через науку запевнить ся нам і лїпший матеріяльний бит.

Отже для добра Вашого власного, для добра всеукраїнської справи, виберіть делеґатів, людий сьвідомих. Зійдім ся разом, обговорім в подробицях справу будови Н. Дому і приступім як найскорше до переведеня діла!

Ілько Тригун.

КАЛЄНДАР.

ГРУДЕНЬ.

ч. ст.	Дні	Руські сьвята
11	Четвер	Стефана
12	Пятн.	Парамона
13	Субота	† Андрея ап.
14	Неділя	26. Наума
15	Понед.	Авакума пр.
16	Вівтор.	Софронія
17	Середа	† Варвари

НОВИНКИ.

До наших П. Т. Читачів. В сім числі „Свободи" не поміщено звичайного книжкового додатку повісти „Перехресні стежки". Се стало ся з причини великої скількости иншого матеріялу, який мусів бути конче поміщений. За одноразове непоміщене сего додатку перепрашаємо наших П. Т. Читачів, а заразом повідомляємо, що сей додаток буде дальше друкувати ся в слідуючім і в дальших числах нашої часописи.

З Америки.

— Гимни американських Українців. На днях надійшов на наші руки з канцелярії Краєвого Шкільного Союза у Львові один примірник українсько-американських гимнів. Сі гимни виглядають так: На першій стороні великої чвертки є дуже гарна вінєта, виконана артистом І. Косинином, а на тій вінєті напис: „Заморським Землякам — Рідний Край". На другій стороні находить ся присьвята: „В дарі від „Рідної Школи". Краєвий Шкільний Союз у Львові. Ів. Кивелюк, в. р.; С. Демидчук, в. р." На третій стороні красує ть ся отсей напис: „Два Гимни присьвячені американським Українцям. Музика С. Людкевича. Коштом і заходом Краєвого Шкільного Союза „Рідна Школа". Львів 1913. (Артист. графічне заведенє „Унія" у Львові)". Відтак іде перший гимн: „За Тебе Україно". Слова: В. Щурата. Хор мужеський з супроводом фортепяна. Другий гимн має заголовок: „Для України живем!" Слова: О. Грицая. Хор мужеський з супроводом фортепяна. При кінци другого гимну помістив композитор ось таку примітку: „Оба гимни можуть бути сьпівані хором без акомпаніяменту фортепяна, або з фортепяном; — евентуально можуть бути відограні на самім фортепяні. Фортепяновий уклад дасть ся легко розложити на дуту або мішану орхестру, відповідно до складу інструментів. Вступи і закінченя (без слів) повинні відзначати ся від строф сьпіву скоршим темпом і бравурою".

Оба сі гимни мають по три строфи і оба визначають ся дуже гарним змістом. Перший скомпонований в тонації b dur, другий в тонації c dur. Мельодії обох гимнів незвичайно вдатні і легкі до вивченя. Фортепяновий уклад теж легкий. Обом Вп. Авторам сих гимнів і Вп. Композиторови належить ся на сім місци щира подяка за їх труди, за їх так оригінальний а такий цінний дарунок заморським землякам. Немеиша подяка належить ся й Сьвітлій Управі Краєвого Шкільного Союза „Рідній Школі" у Львові за те, що своїм коштом і заходом піднесла нам в дарі оба сі величні гимни. Ми бачимо, що коло видання сих гимнів потрудило ся кілька осіб, а усім тим особам залежало на тім, щоб своїх американських братів наділити небуденним дарунком, ...що тревалою памяткою. Нехай же сі гимни лунають широко по всїм усюдам американської землї і нехай голосять славу нашого імени по всїх закутинам нашої нової вітчини! Се буде найбільша заплата старокраєвим Патріотам за їх щирі для нас труди, бо иншої заплати вони мабуть і не бажають.

Повний текст обох українсько-американських гимнів находить ся в календарі Р. Н. Союза на рік 1914, що саме тепер опустив друкарську прасу. Наші американські земляки повинні вивчити ся тих гимнів на память, з обовязком всїх наших сьпіволюбивих людий — вивчити основно їх мельодію та познакомити з нею як найширший загал.

— Буджет Злучених Держав на р. 1915. Найважнійша справа на деннім порядку нарад конгресу, котрий вже минувшого тижня розпочав засїданя, є справа буджету на р. 1915. Після урядового предложеня вивесуть розходи в р. 1915 $1.108.681.772.02 т. зн. о 34 міл. дол. більше як в р. 1914. Найбільші видатки є: удержане почти 307 міл., платні 169 міл., маринарка 140 міл., військо 106 міл. і пр.

— З „острова сліз". На Еліс Айленд призначено минувшого тижня поверх 100 еміґрантів до депортації, т. зн. еміґранти мусять повертати, звідки приїхали. Около 3.000 еміґрантів очікує єще рішеня.

Є між ними чимале число і наших земляків, що з причини неточного знаня іміґраційних приписів тратять на дармо гроші і час, не осягнувши своєї цїли. Звертаємо про те увагу наших Українців в Америці, познакомити ся докладно з іміґраційними приписами, щоби удїлити докладних інформацій тим, котрих задумують спровадити зі старого краю.

— Страйк фірманів і шоферів в Індіянаполіс. В Індіянаполіс дня 2 грудня ухвалило 3.000 фірманів і шоферів, що належать до „юнії", загальний страйк. Страйкуючі зажадали підвисшеня платнї (фірмани $13—$15, шофери $13—$18 тижнево), десять годинної працї і окремої винагороди за надзвичайні години. Працьодавцї відмовили жаданям страйкарів. Юнія заявила, що лише достава молока для дїтий буде відбувати ся правильно. Майор міста оголосив перестороґу, що на случай заворушень поліція буде стріляти острими набоями. Працьодавцї зложили відділ з 500 людий для помочі поліції і уоружили страйколомів. Вигляди на скоре полагоджене страйку є дуже малі.

— Нещасливий заклад. В Болдер, Коло., заложив ся Дж. Т. Гарріс о $10.000, що з'їсть обід, котрий вистарчив би на 12 осіб. Було се в „день подяки". І в дїйсности з'їв 10 порцій, з котрих кожда вистарчала для одної дорослої особи. Але не судило ся йому скінчити обіду, бо нараз захорував. Лїкарі сконстатували надмірне переладоване жолудка і роблять малу надію, щоби удержати його при житю. До чого доводить нерозум і лакімство!

Обід був зложений: з 15 фунтів індика з начинкою з устриць, 3 бохонцїв хліба, 6 великих солодких бараболь, 6 філїжанок кави, 2 вязок селерів, 6 бананів зі сметаною, 1 фунта масла, 2 паштетів, 2 порцій пудінґу і овочів.

— Загадочні злочини — затроєні шпильни. До поліції в Ню Йорку напливає від якогось часу много доносів і скарг про злочини, котрих допускають ся доси невислїджені мужчини. Злочини виконують в сей спосіб, що дотичну жертву жалять шпилькою, яка містить в собі отрую — кокаїну. В наслїдок сего жертва тратить сьвідомість і попадає в стан одурманеня. Слїдство виказало, що жертвами були молоді і гарні жінки. Се викликало великий переполох між жінками.

З послїдної недїлї нотує нюйорська поліція кілька случаїв:

В недїлю вечером стрітив поліцмен Донелї на улицї Томпсон молоду гарну дївчину, яка одурманена блукала ся по улицї. Дївчина не розуміла англїйської мови і годї було щонебудь близше розвідати ся. Поліція відвезла її до шпиталю.

На улицї Бродвею учув поліцмен крик жінки. Ідучи в напрямі голосу, стрітив жінку, яка безсильна і замрачена стояла перед скленовою виставою. В шпитали сконстатували лїкарі затроєнє кокаїною. Близших даних, в який спосіб се стало ся, не могла подати.

Рівночасно веде ся тепер слїдство за подібний злочин, якого недавно тому мав допустити ся аптикарський помічник Арманд Меґаро. Злочин виконав він на панї Дж. Графф в театральній ложи в Нюарку, викликуючи ужаленєм затроєної шпильки одурманенє.

Дївчина М. Губшміт з Нюарку находить ся рівнож в шпитали. На підставі її зізнань арештовано Гаррі Сінета з Бруклина, котрий в невислїджений тепер спосіб її одурманив.

Се буде перестороґою для гарних дївчат, щоби без опіки не важились ходити.

— Страшний винахід. В американській державі Пенсильванія винайшов військовий інжінер Тамс апарат, яким будуть душити засуджених на смерть. Страшна екзекуція, буде відбувати ся в часї сну злочинця, при чім засуджений нічого не підозріває і не замічає. Кімната, в якій сидить засуджений на смерть, наповняєть ся незамітно смертельним газом без нїякого запаху й краски; газ сей — витворює згаданий апарат. Смерть наступає скоро і без великих мук. Правительство держави Пенсильванія купило у Тамса його страшний винахід і від тепер заступить він зінне ужианого досї в сій державі способу вбиваня злочинців при помочи електрики.

— 300 лїт від часу основаня міста Ню Йорку. В тім роцї минає якраз 300 лїт від часу, коли поселив ся перший Европеєць на полудневій части Менгетену. Перша оселя находила ся в приближеню в місци, де стоїть тепер дім тов. „Гамбурґ-Америка Лайн". В коротції опісля побудували Голяндцї туг перший корабель „Онраст" — 44 стіп 6 цалів довгий. На намятку сего умістило голяндське Товариство в Ню Йорку таблицю з відповідним написом.

— 17.552 Жидів в однім місяци. Статистика іміґрантів виказує, що в однім місяци вересни сего року прибуло до Злучених Держав 17.552 Жидів. З того великого числа поселило ся 10.191 Жидів в Ню Йорку.

Зі старого краю.

— Смерть Константина Білинського. Конст. Білинський, ґенеральний консуль австро-угорський в Янїнї помер нагло в 41 роцї житя. Був се одинокий Русин-Українець в дипльоматичній службі Австрії. Працював в консулятах в Скутарі, Букарештї, Одесї, Царгородї, відтак іменований віцеконзулем в Нїшу, а вкінци ґенеральним конзулем в Янїнї. За заслуги підчас облоги Янїни в часї балканської війни одержав він великі відзначеня. Як представник Австро-Угорщини, належав він до міжнародної комісії для розмеженя границь нової Альбанії. Як знавець краю, відносин, людий і язика тамошного відограв він дуже важну ролю. Смерть положила конець його житю перед покінченєм працї в комісії. Наш нарід тратить в нїм визначну одиницю, що богато могла доброго зробити і для нашого народа. Покійний був щирим Українцем, живо інтересував ся нашими народними справами, особливо українським унїверситетом, хоч був далеко на чужині. Вічна Йому память!

— Процес проти 94-ох угорських Русинів, обжалованих за державну зраду, сповнену через ширенє православної пропаґанди, яку вів монах Алексій Кабалюк, мав розпочати ся в Дебречинї, та — як відомо — заряджено відложенє процесу на необмежений час. У віденській і празькій пресї появила ся була чутка, що за відложенєм процесу слїдує і його уморенє. Причиною умореня мали бути зглядп на приверненє дружних зносин з російською імперією. Також і в російській пресї появила ся чутка, що уморенє процесу мало наступити на основі рішучого представленя російських офіціяльних кругів, котрі не бажали собі, щоби на розправі виясньвано дїяльність Бобринських і Крупенських. В комунїкатї урядовім зазначено однак в супереч відмінним дневникарським чуткам, що процес проти 94-ох угорських Русинів за державну зраду відложено тільки з технїчних причин та що сей процес таки буде переведений і то вже на другий місяць.

— Самовбийство жовнїрів. З Перемишля доносять: Сего тижня лучили ся тут три самовбийства новобранців, сповнені в части з туги за домом, а в части ізза тяжкої військової служби. Відобрали собі житє: Гриць Дрило, рядовик 9. п. вистрілом з карабіна, а Василь Яворський, рядовик сего самого полку і Іван Бонк, артилєрист з полку гавбиць — повісили ся.

— Ювилейний збірник на честь Ів. Франка. На початку 1914 року вийде у Львові великий ювилейний збірник, присьвячений Ів. Франкови. Збірник, обсягом найменше 30 арк. друку, розпадаєть ся на три частини: 1) бібліоґрафія Франкових творів за роки 1874—1914, 2) белетристика і 3) наукові працї. В збірнику бере участь около 40 авторів українських і чужоземних, між иншими: Короленко, Горкий, Тодоров, Корш, Шахматов, Бодуен-де-Куртене, Перетц, Сумцов, Єнсен, Брікнер, Полївка, Черни, Винниченко, Леся Українка, Єфремов і инші. Статї друкують ся оригінальними мовами авторів, — отже українською, російською, болгарською, польською, чеською, німецькою і ин. Скрім того в збірнику буде кілька маленків Труша, Холодного, Сворониса і инших.

— Резиґнація посла Стапінського. Звісний провідник польських людовців, посол Стапінський, зложив гідність голови в клюбі людовців і віцепрезидента польського кола в парляменті. Резиґнація заскочила людовців несподївано і вони роблять тепер заходи, щоби Стапінський її відкликав. Як звісно, Стапінський не зістав вибраний до делеґацій і се спричинило його резиґнацію.

З широкого сьвіта.

— Жиди мстять ся за процес Бейліса. Жидівські банки в Льондонї відмовили позичку $7.850.000, о котру старав ся голова київської городської думи, Дяків. Позичка була призначена на покрите видатків і інвестиций міста Києва. Се має бути відповідь Росії за процес в справі ритуального морду.

— Несупокій між російськими селянами з причини нових заряджень. В многих ґуберніях російської держави ведуть селяни від давних часів господарку комуністичну, т. зн. управляють спільними силами рілю, а відтак ділять плоди поміж себе. Уряд вже від кількох лїт старає ся змусити їх, щоби поле розділили поміж себе і щоби кожда родина взяла в посїданє свою пайку. Всякі проби в тім напрямі показали ся безуспішними, бо консервативні селяни не хотять і чути про нову реформу. В деяких місцевостях прийшло навіть до поважних заворушень, що змусило власти ужити проти них як найострійших средств. Завдяки кількалїтній успішній аґітації і працї, що коштувала много гроший, ряд позицкав в 40 ґуберніях заледви 1.700.000 селян для свого пляну.

— Договір між Туреччиною і Грецією заключений. По цїлонічних, дуже горячих нарадах, приняв і затвердив грецький парлямент договір з Туреччиною, на підставі котрого місто Солунь належить під власть Греції.

— Сьвяточне отворенє нарад першого народного парляменту в Італії. Дня 27. м. м. зібрав ся в Римі нораз перший парлямент, вибраний на підставі рівного, тайного і безпосередного права голосованя. Наради отворив король Віктор Емануїл бесїдою, в котрій заперечив поголоскам про якінебудь приязні зносини з папським престолом, заявив сьвяточно, що буде володїти після волї народа і нїколи не позволить папському престолови мішати ся до державних справ.

— Війна балканська на кораблї. На покладі корабля „Ансонія", який прибув сими днями до Гавру, находило ся поверх тисяч пасажирів з Туреччини, Греції, Болгарії і Сербії. Між ними прийшло з разу до суперечки, а відтак до бійки. І коли би не рішуче виступленє залоги корабля, було би прийшло до проливу крови.

— Гарний гонорар. З Берлїна доносять: Артистка-сьпівачка Емма Дестін дістала від німецького біоскопічного товариства за участь у фільмі „Наречена льва" суму 50.000 марок. Сьпівачка відограла лише одну однїську сцену у львиній клїтцї, в якій було 14 львів і їм то відсьпівала вона арію з „Міньон". Товариство мусїло також обезпечити панну Дестін в товаристві на житє на випадок в сумі пів міліона, що коштувало знов 20.000 марок.

— Грізні вістки з Болгарії. Софійські дневники містять дальше чутки про уступленє з престола короля Фердинанда і про втечу престолонаслїдника Бориса. З міродатних кругів заперечують сї чутки. Підчас виборчої борби до „собранія" нападають русофіли безнастанно на короля Фердинанда. Сторонництва Данева і Ґешова домагають ся від короля, щоби уступив з престола.

Найновійші вісти з Болгарії справді не віщують нічого доброго. Болгарська „Трибуна" оголошує отвертий лист до короля Фердинанда, в якім робить його відвічальним за всї погроми, що впали на Болгарію. В сїм листї написано між иншим: „Нарід віддав Тобі все, що має. А цїлий нарід згинув на полї борби. Ти мусиш зложити звіт з того, чому мимо так великих жертв Болгарія улягла знищеню. Вину поносить дипльоматія. Говорили, що Данев був слїпо відданий Росії, а Ґенадієв є австрофілом, а деж Ти був, царе? Що робив Ти в часї свого 20-лїтного абсолютного панованя? На що ще чекаєш? Покинь нарід!"

— Папа зрікає ся сьвітської власти? Як звісно, головною причиною непорозумінь між папами а італійськ. королями була та обставина, що папи не хотїли признати сим послїдним повної сьвітської власти в Італії, основуючи свої претенсії на підставі давнїйшого права посїданя. На конґресї католиків в Медіолянї мав архієпископ з Удіни і ґр. делля Орґе предложити проєкт до покінченя сеї ворожнечі. Папа через мовчанє має зречи ся всяких претенсій до сьвітської власти. Проєкт сей мав вийти з Ватикану в порозуміню з папою.

— Замах на Лукача. Коли Лукач заїхав недавно самоходом в товаристві бувшого міністра рільництва, Шеренія, перед будинок делеґацій, кинув на него якийсь мужчина два клуночки. Ся людина виглядала вельми зденервовано, а клунки кинула понад голови поліційних жовнїрів, які були перед брамою. В однім з клунків була сіль, а в другім карти до гри. Сіль розсипала ся, а карти розлетїли ся в воздусї. Поліція арештувала демонстранта. Арештований подав, що зове ся Седерґеле і є ветеринарем в Будапештї. Кидаючи клунки, крикнув: „Отсе твій символ: Сіль і карти! Ти памісте!" Седерґеле заявив, що він хотїв лише заманіфестувати перед сьвітом проти намісника Лукача. В 1912. р. уладив він демонстрацію проти Лукача в делеґаціях. Тодї віддала його поліція по доходженях під огляд на психіятричну клїніку.

— 100 торговців живим товаром арештовано. В Варшаві арештували недавно около 100 гандлярів живим товаром — себто молодими женщинами. Арештовані Жиди. Велике число сих „купців" приїхало з Арґентини, де то тамошний уряд поставив ся до їх торговлї дуже остро. В Варшаві розтаборившись почали вести своє ремесло на шкоду місцевих торговельників, отже ті донесли поліції про їх зібранє і так вдало ся їх арештувати. Числять, що з Арґентини до Варшави приїхало около 2000 таких Жидів-торговельників.

„SVOBODA" (LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
TELEPHONE: 498 JERSEY CITY.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.
Single copy: 5 cts.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3 1879.

Оплачувати ґазету треба всегда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий або почтовий моні ордер. Моні ордер, то є грошевий переказ, котрий дістанете від почтара або аґента на експресовім офісі, пішліть на нашу адресу, бо без того ми не годне гроший дістати.

Дописи просить ся писати лишень на одній стороні картки. Дописи, непригожі до друку, нищить ся, наколи з гори не було зазначено, що жадає ся їх звороту і не було залучено марок на зворот.

За всі оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", Редакція не відповідає.

Хто викликує борбу?

III.

У двох попередних статях ми обговорили коротко ті часи на американській Руси, коли ще не було у нас свого епископа, а скінчили послідну статю описом принятя С. С. Ортинського в Ню Йорку. З нашого дотеперішного огляду видно як на долоні, що американська Русь покладала на епископа Ортинського дуже великі надії і робила для него все, що тільки було в її силі. Що ми всі станули серіозно і явно до помочи першому свому владиці, сего ми ніяк не потребуємо соромити ся ані за сим жалувати. Ми бачили в Ортинськім не тільки епископа, але і провідника народного в найширшім слова значіню. Ми вірили, що Ортинський заведе потрібний лад в справах церковних, а крім того ужиє свого виливу на упорядковане справ національних. Епископ приріклам навіть свою поміч і пішов з початку враз з народом. Про се його приречене ми поговоримо ще на иншім місци, а тепер вертаємо назад до історії.

Епископ Ортинський поїхав з Ню Йорку до Савт Форк, Па., і тут перебув на відпочинку в гостиннім домі о. Підгорецького кілька тижнів. Звідси вийшло перше розпоряджене епископа отсего змісту (гл. ч. 37 „Свободи", з 11 вересня 1907): „До відомости всім Всч. гр.-кат. Сьвященикам в Сполучених Державах Північної Америки. В цїли упорядкованя греко-католицкої Церкви в Америці, взиваємо ціле Всч. Духовеньство, щоби не важило ся без Нашої відомости зміняти посад душпастирских під загрозою утрати всяких прав до завідування якою небудь парохією. Дано в Савт Форк, Па., 6. сентембра 1907. † Сотер, Епископ".

У обох попередних статях ми подавали в цілости або в уривках майже усе те, що в своїм часї писало ся в „Свободі" за епископа. Дальше того робити не будемо, бо вже само вичислюванє наголовків усего того, що містило ся в нашій часописи в справі епископа, заняло би за богато місця, а через те наші статї були би рішучо за довгі, а головно занадто монотонні. Скажемо лише загально, що „Свобода" була довгий час органом епископа і дбала про справи Ортинського більше, чим про справи Р. Н. Союза та про справи народні взагалі. Отже від тепер ми будемо нотувати у своїх статях лиш найважнійші події по приїзді епископа до Америки, а головну увагу звертати-мемо на відношенє Р. Н. Союза до особи Преосьв. С. С. Ортинського.

На днях 10 і 11 вересня 1907 відбуло ся річне засїданє Головного Виділу Р. Н. Союза в Трентон, Н. Дж. В протоколі із сего засїданя читаємо між иншим таке: „О. Лев Левицкий забрав голос і по довшій промові запитав, яке становище забере Р. Н. Союз взглядом новоприбувшого Епископа на Американську Русь в особі Їх Преосьвященьства С. С. Ортиньского. По довшій

Н. Союза в імени цілого Р. Н. Союза пересилає свому новому Владиці сердечний привіт і преданіє, та прирікає нести Єму свою моральну і матеріяльну поміч. Уложено і вислано Їх Преосьвященьству телеґраму слїдуючого змісту:

„Головні урядники Р. Н. Союза зібрані на річній конвенції в Трентон, Н. Дж., висказують Їх Преосьвященьству о. С. С. Ортиньскому, первому американьско-руському гр. катол. епископови слова синівскої вірности, любови і преданности. — о. С. Макар, К. Кирчів, А. Шарпонь, С. Ядловский, Т. Лабовский, о. Л. Левицкий, О. Стеткевич, С. Калакука, А. Цурковский, Т. Талпаш, А. Овсак, Ф. Поливка, М. Беля і М. Семенюк.

„Відтак ухвалено, щоби Головний Виділ видав відозву до всіх членів Р. Н. Союза і инших щирих Гр. Кат. Русинів на Американьскій Земли, щоби они своїми жертвами причинили ся до матеріяльного піддержаня Їх Преосьвященьства в Їх праці на поли церковно-народнім. Сю відозву засїданє поручило виготовити і оголосити в „Свободі", Орґані Р. Н. Союза, Духовному Отцю Р. Н. Союза. о. Стефанови Макарови".

О. С. Макар се поручене виконав, бо вже в 39 ч. „Свободи" (з 26 вересня 1907) находимо ось таку відозву*):

„Відозва до всіх відділів Р. Н. Союза. На річній конвенції „Р. Н. Союза" в Трентон, Н. Дж., дня 11 с. м. рішено вислати телеґраму до Єго Преосьвященьства Кир Сотера з заявою синівскої любови і привязаня та попертя морального зі сторони членів „Р. Н. Союза". Сесю телеґраму вислано і урядники „Р. Н. Союза" були одної думки, що майже всі члени нашої орґанізації одобрять подібний поступок. Бо і якжеж єго осудити? Оджеж кождий з нас знає, в якім оплаканім станї знаходила ся тай ще знаходить ся наша руска гр. кат. церков в Америці. Майже всї ми були тої думки, що для приведеня ладу в наших церковних відносинах потреба нам голови — епископа. О того епископа старали ся сьвідомі рускі люди всїма способами і вкінци діждалисьмо ся єго в особі Єго Преосьвященьства Кир Сотера Ортиньского. Кождий з нас з одушевленєм витав і витає свого Владику, кождий, балакаючи про него, не має слів похвали і покладає на него великі надії, але дуже мало є таких, котрі поставили би собі таке запитанє: А з чого ж той єпископ буде удержувати ся? За чиї гроші він буде їздити і орґанізувати нас? Певно неоден скаже, що епископа в Америці удержувати буде край або єпископ сам такий богатий, що не потребує нічиєї помочи. Але так не є. Наш Преосьвященний не побирає грошей від жадного правительства ані своїх богато не має. Він під зглядом матеріяльним не зависимий від нікого. Він приїхав тут з сьв. Хрестом і словом божим а більше з нічим, а нашим сьвятим обовязком підперти нашого первого Владику грішми, щоб він відчув, що нарід, для котрого він тут приїхав, зрозумів цілковито вагу свого обовязку. В першій мірі повинні підперти свого епископа матеріяльно церковні громади, але се може стати ся пізнійше а поки що моральним обовязком нашого „Р. Н. Союза" є се зробити як найскорше і передати свому Владиці дар любови. Якже се зробити? А так. В місяцю октобрі кождий член „Р. Н. Союза", коли буде платити своє місячне місцевому секретареви, най при тій спосібности зложить добровільну жертву (кілько схоче) для епископа. Не-члени Союза повинні також складати свої жертви. Місцевий секретар, посилаючи гроші до головного касиєра зглядно гол. секретаря, зазначить, кілько з тих гроший зібрано для нашого Владики. Опісля загальну суму голов. касиєр відішле нашому Преосьвященному яко дар любови від „Р. Н. Союза". Просить ся місцевих секретарів усіх відділів „Р. Н. Союза", щоби сесю відозву перечитали на головнім мітінґу і загріли людей до щедрих жертв. В той спосіб наша орґанізація „Р. Н. Союз" покаже наглядно свою любов і сильну звязь, яка лучить нас і нашого Преосьвященного". (Слїдують підписи 14 головних урядників Р. Н. Союза).

В ч. 40 „Свободи" (з 3 жовтня 1907) находимо ось такі два розпоряджения епископські:

Перше розпоряджене: „До відомости всім гр.-кат. Сьвященикам Сполучених Держав Північної Америки. Сим запрашаємо все гр.-кат. Духовеньство на **конвенцію**, котра відбуде ся дня 15. і 16. октобра 1907 в Ню Йорку при церкві сьв. Георгія Е. 20 Стріт після слїдуючої проґрами: I. Дня 15. октобра. 1. О год. 8. рано Архієрейска Служба Божа. 2. О год. 10. рано перше засїданє до год. 1. пополудни. 3. Від год. 3—6 пополудни друге засїданє. 4. Від год. 8—10 вечером третє засїданє. Слїдуючого дня той самий порядок. II. Предмет нарад слїдуючий: 1. Усталенє границь істнуючих парохій. 2. Орґанізація парохій нових. 3. Забезпеченє сьвящеників на старість або на случай немочи. 4. Поділ всїх церквей на деканати. 5. Поділ парохій на кляси. 6. Місийні сьвященики і місийні каплиці. 7. Школи парохіяльні: учебники руско-американьскі і катехизми руско-американьскі. 8. Школи для дяків. 9. Унормованє пенсий і треб в цілих Сполучених Державах. 10. Дім сиротиньский і убогих. 11. Монахині і захоронки для дітий. 12. Резиденція, катедра, Семинар американьский руско-духовний. 13. Вибір комітету для уложеня: а) Історії рускої Церкви в Америці, б) Шематизму на рік 1908 (Спис церквей, душ гр.-кат. фамілій: самотних (хлопці, дївчата, діти, соломяні вдівці), шкіл, маєтків церковних, дякоучителів, народних орґанізаций, братств, товариств і других культурних институций — рівнож спосіб заробкованя). 14. Матеріяльне забезпеченє гр.-кат. Епископа. Савт Форк, Па., 28 септ. 1907. † Сотер, Епископ".

Друге розпоряджене: „До відомости всїм Делеґатам гр.-кат. громад церковних в Сполучених Державах. Кожда гр.-кат. парохія зволить вислати з матерної церкви 2 делеґатів а з дочерної одного делеґата на **мітинґ духовний**, котрий відбуде ся дня 17. і 18. октобра 1907 в Ню Йорку при церкві сьв. Георгія Е. 20 Стріт в слїдуючім порядку: I. Дня 17. октобра. 1. О год. 8. рано Архієрейска Служба Божа. 2. О год. 10. рано перше засїданє до год. 1. пополудни. 3. Від год. 3—6 пополудни друге засїданє. 4. Від год. 8—10 вечером третє засїданє. Слїдуючого дня той сам порядок. II. Предмет нарад слїдуючий: 1. Церкви записані і незаписані. 2. Релїґійне вихованє дітий, висше їх образованє і фонд шкільний стипендийний. 3. Удержанє Епископа. 4. Катедра, резиденція, Семинар духовний руско-американьский. 5. Школи парохіяльні. 6. Дім сиротиньский для убогих і калїк. 7. Монахині і захоронки для дітий. 8. Школи для дяків. 9. Будова нових церквей лишень за позволенєм Епископа. 10. Неуправнене колектованє в місцевій парохії на всякі цїли. 11. Клевети по ґазетах. 12. Рускі орґанізації. 13. Право ситизеньства. — Кождий сьвященик дотичної парохії має дня 6. октобра оголосити мітинґ парохіяльний на слїдуючу неділю, на котрім то мітинґу громада церковна вибере двох або одного делеґата після того, чи належить до матерної чи дочерної церкви. Кождий делеґат дістане повномочіє заосмотрене парохіяльною печаткою і підписом сьвященика, головного куратора і секретаря. Без такого повномочія не має вступу на духовний мітинґ. Савт Форк, Па., 28 септ. 1907. † Сотер, Епископ".

В тім же самім числї знаходить ся „Звіт жертв получених на привитанє Впреосьв. Епископа". Із сего звіту довідуємо ся що дохід на ту цїль виносив $1.682.06, а розхід $1.633.65. (З того Епископови віддано готівкою $1.200.-00). Остальну квоту $48.41 зложено в банку і мало ся пізнійше віддати рівнож Впреосьв. Епископови.

*) Ся відозва була поміщена в кіль-

Майте міру!

В ч. 46 „Америки" (з 20. падолиста 1913) находить ся передовиця п. н. „Розвій католицизму в Америці". У тій передовиці читаємо між иншим таке:

„Церков католицька, оперта о скелю Петрову, стоїть непохитно і захолитати ся не дає ніяким людським силам а хрестами мурованих домів Божих глядить що раз численнійше до сонця, до правди і нескінченої справедливости.

„Нічим супроти неї суть напасти діявольських тижневників ширених між нашим бідним і непросьвіченим народом і нічим суть супроти неї зьвірячі інстинкта корчмарських просьвітителів народу; їх сьвітло, що являє ся відбитєм червоного пекольного огня, гасне в сьвітлї правдивої Христової науки лишаючи по собі страшне згарище в душах тих, що важили ся небезпечно діткнути сего сьвятого вогню.

„Всїлякі напасти на церков і слуг її, на духовеньство, суть нічим иньшим, як тільки конвульсийними судорогами конаючого чоловіка, що чуючи смерть і духовий упадок потрафить ще плюти на денне сьвітло і на Божих посланників.

„Не вірмо, католики, щоб напасти сих людий могли довго трівати: їх загризе власна совість..."

„...католицька Церков стояти буде во віки і по довгих великих борбах з безбожними і зіпсутими учителями, з грішними і діявольськими письмами і ґазетами поконає все і остане один тільки пастир і одно тільки стадо".

Ніхто мабуть не стане дивувати ся, що католицька часопись (а „Америка" є власне католицькою часописию) пише про католицизм осібні статї і у тих статях боронить віру та навертає до неї всїх „оглашенних". „Америка" сповняє по крайній мірі свій обовязок і за те їй належить ся навіть свого рода „кредит". Нам одначе дивно, що католицька ґазета тратить місцями душевну рівновагу і послугує ся в ширеню своїх наук такими зворотами, як: „напасти діявольських тижневників", „зьвірячі інстинкта (!) корчмарських просьвітителів народу", „конвульсийні судороги конаючого чоловіка" і т. п. „Америка" не має видно відваги назвати річ по імени і говорить нібито загально: „діявольські тижневники", „зьвірячі інстинкта (має бути: інстинкти) корчмарських просьвітителів народу".

Про які іменно тижневники тут мова і хто то є ті корчмарські просьвітителї народу?

Якби „Америка", обороняючи свій „стан посїданя", говорила про ворожу католицизмови пресу взагалі, то ми не потребували би писати отсеї статі, бо й ми виступаємо в засаді проти таких часописий, що видирають народови його віру. Але „Америка" шукає за ворогами католицизму там, де їх на ділї нема; шукає по „діявольських" тижневниках і лає безпідставно сьвітських просьвітителів народу „корчмарями". Треба догадувати ся, що поміж „діявольські" тижневники зачислила „Америка" і нашу „Свободу" (вонаж є тижневником!), а „корчмарями" називає видавців „Свободи" і членів „Просьвітної Комісії" Руського Народного Союза. Сей наш здогад опираємо між иншим і на тих проповідях, які голосить епископ Ортинський по всїх своїх теперішних місіях. Хто чув проповідь нашого владики прим. в Джерзи Сіти або в Шікаґо, той, прочитавши в „Америці" передову статю „Розвій католицизму в Америці", набере певности, що її інспірував сам епископ.

Взагалї ми констатуємо факт, що наші духовні власти тропіки за богато занимають ся тепер „діявольськими" тижневниками і просьвітителями-„корчмарями" в Америці... Де є наприм. який доказ, що „Свобода" має у собі щонебудь діявольського? Або з якої розумної причини чіпляєть ся „Америка" корчмарів?... Ну, із „Свободою" можна би ще від біди трохи побалакати... Вона від часу до часу „гавкне на попів" (так кажуть деякі наші духовники) і бунтує проти них „наш бідний і непросьвічений нарід" — але що завинили католицькій „Америці" наші руські корчмарі?! Се вже напасть на гладкій дорозі, бо всякому звісно, що „Америка" завдячує своє істнованє не кому иншому, а тільки нашим корчмарям!... Але то ще не все!... Хто орґанізував перші руські парохії? — Корчмарі. Хто будував по плейзах церкви і приходства? — Корчмарі. Хто спроваджував сюди перших руських сьвящеників? — Корчмарі. Хто боронив церковні маєтки перед нахабними Айришами? — Корчмарі. Хто найбільше старав ся о свого власного епископа? — Корчмарі. Хто провадив звичайно вузкоглядну попівську політику? — Корчмарі.

Ми не помилимо ся, коли поставимо на сїм місци твердженє, що руські корчмарі були тою драбиною, по котрій наші духовні власти вилізли на свої теперішні верхи... Так воно було і сего ніхто не в силї заперечити!

Міг би хтось сказати, що „Америка" переслїдує корчмарів за те, що вони розпивають нарід. Якби воно так справдї було, то ми станулиб по стороні „Америки", але — колиж воно так не є! Наш нарід пє без огляду на те, чи є на сьвітї руські корчмарі, чи їх нема. Якби всї руські корчмарі позамикали нараз усї свої сальони (корчми), то наш нарід не випив би через те менше. Нарід пє, бо темний, а що він темний, то сему не винні корчмарі (між корчмарями також великий процент темних!), але хтось инший... А хто? — Підіть но ви деколи до церкви і послухайте, як там наші сьвященики просять і заклинають своїх парохіян, щоб ішли гуртом, геть з жінками і дїтьми, на парохіяльний баль чи пікнік... Розуміється, що і сам сьвященик обовязаний явити ся особисто на сю парохіяльну забаву та „зафундувати" кождому стрічному парохіянови, бо він [illegible]

Чи вже тепер бачите, кого властиво треба би назвати нашими руськими корчмарями?...

А „діявольські" тижневники кличуть тай кличуть: Люди! схаменіть ся! Не обезчещуйте своєї Божої подоби проклятим пияньством! Не пропивайте свого гірко запрацьованого гроша! Не робіть себе за житя калїками! Не тратьте марно свого здоровля! Не вкорочуйте за свої власні гроші свого віку! Не унещасливлюйте своїх родичів, жінок і дїтий!

Через пияньство чоловік уподобляєть ся нерозумній зьвірині, тратить свої духові спосібности, гасить у собі іскру Божого духа і стає ся врештї простою скотиною, а скотина — чи може мати яку віру?... Коли наші люди так часто торгують вірою своїх батьків, то се справдї заслуга „корчмарських просьвітителів народу", але ті просьвітителї ґрупують ся не коло „діявольських" тижневників, а коло тижневників в роді католицької „Америки".

Нехай же „Америка" виступить проти пияньства явно, нехай шукає за жерелом сего страшного порока поміж своїми таки приклонниками, а „діявольські" тижневники нехай лишить на боцї. Коли сї тижневники роблять справдї діявольську роботу, то нарід їх осудить (по тверезому, не по пяному!) і від них відвернеть ся. Се вийде між иншим і на добро католицизму, за яким „Америка" так щиро заступаєть ся.

Кінчимо маленькою заміткою на адресу „Америки": В обороні своїх поглядів на якунебудь річ не виходіть поза границї імовірности і не провокуйте безпотрібно неповинних людий. Майте міру!

ПИСЬМО ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Послїдне слово в справі виборчої реформи.

Дня 21 надол. с. р. передав нам. Коритовський голові нашого соймового клюбу проєкт виборчої соймової реформи. Проєкт сей з деякими змінами подібний до компромісового проєкту нам. Бобжинського. Др. Кость Левицький по одержаню сього проєкту відбув довшу конференцію з Е. Митрополитом Шептицьким. Дня 21 над. вечером відбуло ся надзвичайне засїданє Т. Н. Комітету, на котрім передискутовано справу сього проєкту. Перехід дискусії і становиско Т. Н. К. до сього проєкту задержано в строгій довірочности.

Настрій більшої частини членів укр. клюбу до проєкту нам. Коритовського є неприхильний. Богато послів в розмові з справоздавцем часописи „Нове Слово" заявило, що під ніякою умовою не зійдуть низше раз заключеного компромісу. Містоголова укр. соймового клюбу др. Петрушевич висловив погляд, що український соймовий клюб не зійде инзше компромісу і ніхто з членів клюбу не зважить ся на се, аби приняти на себе сором уступки перед всехпольсько-подільськими віроломниками.

Такий самий настрій пробиваєть ся і у инших членів нашого клюбу, як сьвідчить про се така нотатка „Ґазети поранної":

„Один з визначних провідників укр. національ-демократичного сторонництва заявив, що головними точками, які зустрінуть ся з опором клюбу, є число та склад членів краєвого виділу та число двомандатових сільських округів. Про принятє тих точок без зміни взагалі нема бесїди, а зміни будуть залежати від рівновартних рекомпензат в инших точках. Той провідник сказав вкінци що при добрій волі антибльоку угода все таки в теперішній стадії може увінчати ся успіхом.

Визначний радикальний посол заявив співробітникови „Ґазети поранної", що ґрупа 6 радикальних послів буде кріпко стояти при весняним компромісї.

Зміна відношеня членів краєвого виділу з 8:2 на 11:3 була би можлива до дискусії лише тоді, коли би Українцям признано якийсь еквівалент, прим. знесено курію середної власности, яка може стати доменою неживучої ще зовсім християнсько-суспільної партії. Противности, які тепер виступають на перший плян, не є взагалі до перебутя. Основну небезпеку бачить інформатор в поведеню антибльоку, а передовсім його подільської ґрупи.

Дійсно трудно повірити — казав радикальний посол — що ті нанове так легко годять ся на т. зв. руську „курію". Предвиджую в тім якісь несподіванки, проти котрих мусимо уоружити ся. Передовсім не можемо допустити до ухваленя перманенції виборчої комісії. Справа є аж надто зріла і може бути в кількох днях в [illegible]

ми поза угоду, тоді безумовно здекомплетуємо сойм в III. читаню. Є нас 35. не стане вам отже лише неприсутности 6 послів, щоби сойм зробити нездібним приняти рішенє. Тих 6 певно найдеть ся, хоча-би між самими поляками.

— На загал які-ж є отже виглади?

— Коли буде щира охота угоди на обох сторонах, реформа буде, в соймі вже за тиждень буде над нею рішено. По нашім боці є та щира охота...

В злуці з теперішною стадією справи виборчої реформи подають краєві часописи ось такі вісти:

Відень. „Нае Фрає Пресе", доносячи про засіданє українського соймового клюбу пише, що рішенє укр. соймового клюбу повинно бути таке, аби вина за ударемнене переговорів не впала на Українців. Са часопись виводить по-гляд, що Українці в послідній хвилі уступлять і згодять ся на проект нам. Коритовського.

Відень. „Нає Фрає Пресе" приносить розмову свойого львівського кореспондента з послом др. Олесницьким, який заявив, що укр. соймовий клюб, покликуючи ся на рішенє Ширшого Нар. Комітету і опінії цілого загалу нашого народа, не може уступити в справі складу членів краєвого виділу і буде його обстоювати згідно з заключеним компромісом. Що-до зміни складу членів краєвого виділу 11:3, то ся справа ще не сконкретизована і вона поки-що до дискусії не надасть ся.

Засіданє укр. соймового клюбу.

Дня 22 падол. є год. від до 11 перед полуднем зібрав ся укр. соймовий клюб на засіданє, аби сказати своє послідне слово в справі виборчої соймової реформи. Участь в нарадах взяли 23 послів. На засідане не прийхали лиш Винничук, др. Голубович, Капустиєський, Куровець, Думка, Лаврук і Сандуляк. Пп. Куровець і Голубович оправдали свою неприсутність недугою. Участь в нарадах бере також посол Король як гість та парламентарні посли пп. др. Олесницький і о. Фолис як гості.

Нарадам проводив др. К. Левицький, секретарював др. Цегельський.

На самім вступі нарад ухвалено строгу довірочність. Першим промовляв др. К. Левицький, який здоював звіт з переговорів з гр. Штірком і нам. Коритовським та предложив правительственний проект виборчої реформи. Бесідник заявив, що сей проект приняв вже антибльок, як рівнож і бльок з виїмкою точки про пропорціональні вибори в містах. Ся точка є поки-що в завішеню.

Рівночасно з укр. соймовим клюбом відбула ся конференція українського епископату в палаті Е. Митрополита.

Вечером мало запасти рішенє.

Рішенє українського соймового клюбу.

В суботу, 22. падол., український соймовий клюб по цілоденній нараді означив своє становище супроти проєкту намісника Коритовського в справі соймової виборчої реформи отсею резолюцією:

„Український соймовий клюб, зібраний у Львові дня 22. падолиста 1913 р., по предложеному йому змісту правительственного проекту реформи соймової виборчої ординації, констатує, що сей проект не тільки не углядняє домагань українського соймового клюбу з дня 15. жовтня 1913. р., але навіть в основних точках зійшов на некорисць української сторони пенкане т. зв. компромісового проекту з марта 1913. р. і тому не може бути принятий українським соймовим клюбом.

„Натомість український соймовий клюб заявляє, що готов приняти отсе предложеня правительства в справі соймової виборчої реформи за підставу до скликаня сойму, коли його постанови в цілости угляднять основи компромісового проекту з марта 1913. р."

Наради, які попередили ухвалене резолюції, тягли ся до 10. год. веч. і були ведені в дуже поважнім тоні. На пополудневих нарадах явили ся також українські вірменїти: митрополит Шептицький і соймовий віцемаршалок єпископ Чехович і брали діяльну участь в дискусіях, усуваючи ся тільки від голосовання. Після цілодневної виміни думок наради дали такий результат, що резолюцію принято одноголосно.

В неділю, 23. м. м., резолюцію закомуніковано офіційно намісникови, який заявив, що в рамах посередництва зробив усе можливе і більше зробити ванрямі приближення антибльоку до становища українського соймового клюбу не має надії.

Для прискорення справи клюб додатково рішив уповажнити до дальшого ведення переговорів і дефінітивного ... українського соймового клюбу ...

Революція в Мексику.

Становище Злучених Держав.

Вашінгтон, 2 грудня. В бесіді з нагоди отворення нарад конґресу зазначив президент Вілсон становище Злучених Держав в мексиканській справі: Як довго при кермі ряду стоїть Гуерта, нема найменших виглядів на скоре і мирне полагоджене братовбійчої війни. З рядом Гуерти Злучені Держави не можуть числити ся. Диктатура Гуерти є великим нещастєм для краю, спричинила його цілковиту руїну, загрожує безпечности житя і власности не лише горожан, але й чужинців. Але Гуерта тратить вже ґрунт під ногами, його упадок є близький і неминучий. Злучені Держави не мають на разі причини зміняти дотеперішної тактики, але на случай потреби виступлять рішучо, щоби завести лад і спокій в сусідній державі.

Сім генералів Гуерти піддає ся конституціоналїстам.

Хуарез, 3 грудня. Панованє Гуерти зближає ся вже до кінця. Конституціоналїсти опорожнили північну часть Мексика з військ Гуерти. Неудачі у всїх дотеперішних борбах склонили генералів Гуерти піддати ся конституціоналїстам. В тій цїли вислали вони депутацію до ген. Віллї, заявляючи готовість піддати ся.

Тисячі людий утїкає за границю.

Хуарез, 3 грудня. Тисячі людий з терену борби втїкає за границю Злучених Держав. Між ними находять ся і найвизначнїйші мексиканські родини, як пр. Люіс Терраціс, котрий забрав зі собою 5 міл. пезів. На чолї караван утїкаючих стоїть бувший ґовернор провінції Чівава, ген. Сальвадор Меркадо. Місто Чівава цїлковито опущене: задля браку поживи зелїзними жителї були сказані на смерть від голоду. Тому в утечі шукають спасеня.

Каранца надїє ся сьвяткувати Різдво в місті Мексико.

Ель Пазо, 4 грудня. Провідник конституціоналїстів, ген. Каранца зближає ся зі своєю армією до міста Чівава, де получить ся з військами ген. Віллї. Вілля видав приказ направити і привернути рух на зелїзницях, які ведуть до сего міста, щоби охоронити населенє від голодової смерти задля браку поживи.

Сполучена армія військ конституціоналїстів розпічне марш на місто Мексико, дорога стоїть майже отверта. „На Різдво сподїємо ся бути вже в місті" сказав Каранца.

Ратункова експедиція.

Бравнсвіл, 4 грудня. На кошт Злучених Держав удала ся експедиція автомобілями до міста Вікторії, щоби виратувати там перебуваючих піддан их від голодової смерти і перевезти їх через границю.

Злучені Держави готовлять ся до війни

Вашінгтон, 5 грудня. Вчера принято на конґресі в короткій дорозі біл, після котрого в непевних часах держава може утворити 242.000 армію з правильного війська і охотників. З того вносять, що мексиканська справа заострює ся і оружна розправа з Мексиком є неминуча. Подібний закон був ухвалений в часах перед війною з Іспанією.

Гуерта переводить родину до Вера Круз

Мексико місто, 5 грудня. Гуерта переслав свою родину з міста Мексико до Вера Круз. Після послїдних подій вважав він за небезпечне лишати родину в місті Мексико.

Безвихідне положенє Гуерти.

Мексико місто, 5 грудня. Гуерта находить ся в великих клопотах фінансових. Надія уздкати позичку за границею завела. Військо домагає ся платнї. Гуерта видав розказ до генералів своєї армії, щоби самі старали ся здобути гроші потрібні на заплату війська; державна каса „порожна і на ню числити не можна.

Приготовленя чужинців до самооборони.

Мексико місто, 6 грудня. Піддані чужих держав організують ся в цїли власної оборони. Акцію веде англійський конзуль, котрий видав відповідний обіжник до чужинців, взиваючи, щоби люди сповісні до ношення оружия зголосили ся. Берути ... американським підданим ...

Розказ Гуерти на случай борби в місті Мексико.

Мексико, 7 грудня. „Жите і майно чужинців, на случай борби коло міста Мексика, мусить бути обезпечене. Рівнож лишає ся свободу чужинцям кождої хвилї опустити місто". Така заява міститься ся в розказї Гуерти до армії.

ВСЯЧИНА.

— **Вікові люди.** Др. Марцель Лябе подає в одній французькій часописи опис житя людий, що жиють більше ніж сто лїт. Між иншими наводить слїдуючі примїри:

Співак Менцелій, числячи 120 лїт, мав здорові всї зуби і давнїйший, сьвіжий голос.

Один старець, родом з Угорщини, відбув подорож пішки 84 км. в 109 році житя.

Генрі Джансон, славний англійський скач. в 94 році опустив арену атлєтів.

Американець Раглон, маючи лїт 114, був щасливим мужем 30-лїтної жінки.

Франц Ноїл в 100 році зістав батьком і прожив ще 18 лїт.

Аттіля оженив ся, маючи 125 лїт, і помер на нестравність того самого вечера, коли відбув ся його слюб.

Не треба отже погорджувати довгим віком, бо і тоді можна бути еще щасливим. Приписів на довгий вік наука не винайшла, а кождий має свій власний спосіб на продовженє віку: один з них живив ся ярниною, другий мясом, инший пив лише воду, инший уживав алькоголю.

Статистичний уряд в Берлїнї оголосив недавно статистику людий, що жиють понад 100 лїт. В Болгарії є їх 3.683, в Румунії 1.200, в Сербії 573, в Еспанії 410, в Франції 213, в Італії 197, в Англії 92.

— **Манїя імени в Англії.** В нї одній державі не надають родичі своїм дїтям стілько імен, що в Англії. Роблять се головно батьки, які придають дїтям всякі можливі і неможливі чужі імена. Ось недавно якийсь Сміт з Манчестера назвав свого новонародженого сина „Ноєвим ковчегом", а якийсь Діт назвав свого сина „Коробкою з сардин". Більше зрозумілі, хоч не менше чудні імена, які дали своїм синам Джонсон і Девіс, з яких один назвав свого сина „Непотрібом", а другий „Непрошеним".

Дївчатам дають також доволї оригінальні імена. Примїром недавно названо одну дївчину „Веселе Рождество", а другу „1907 р.", се є рік її уродин. Треба догадувати ся, що коли дївчина буде мати 18—20 лїт, пересунуть її назву з 1907 р. і назвуть її прим. „1910 р."

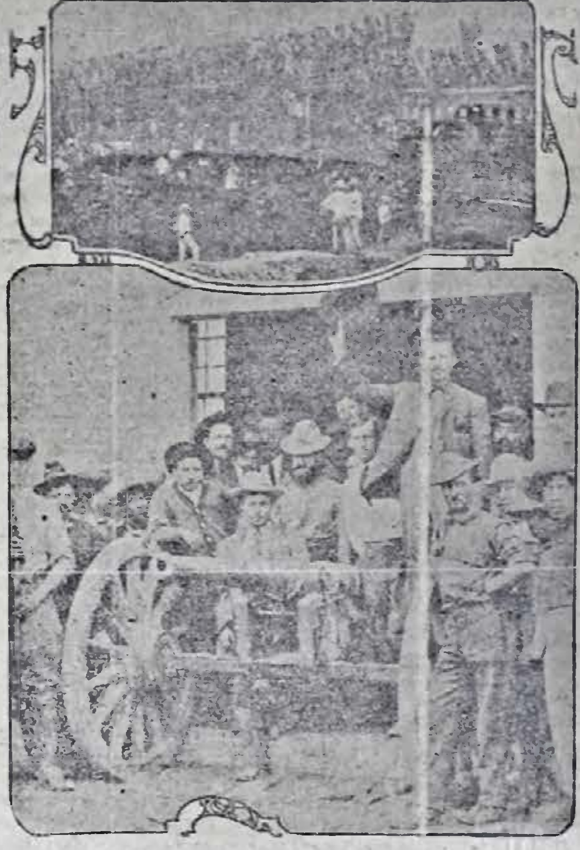
Перед кількома роками в однім міністерстві в Лондонї сидїв урядник, який мав таке імя: „По тернистій дорозі на земли доходимо до вічного щастя". Можна собі представити, кілько шуток і насьміхів приходило ся сему урядникови пережити, поки наконець не пішов на пенсію.

Крім імен є в Англії немало родин, які можуть повеличати ся комічними іменами і назвами. Так в одній народній школї носили деякі ученицї такі назви: Мері Пуговиця з пантальон, Катерина Два з половиною, Розета Пилинка, Софія Чомусь, Саля божа премудрість і т. д.

— **Пяни в Берлїнї і Петербурзї.** Після найновійших статистичних даних виходить, що в Берлїнї, де є чотири міліони населення, арештують річно 7.000 пяних людий. Зате в Петербурзї, де є 2 міліони мешканців, поліція забирає річно до арештів „тільки" 80.000 людий, де вони витверезують ся. Російські часописи доказують, що ся статистика не зовсїм вірна, бо минувшого року придбано на улицях Петербурга вдвоє стільки, бо 160.000 пяних людий. Справдї рай!

— **Король щурів.** В Парижи жиє якийсь пан Мерет, якого знає цїле місто під іменем: „король ловців щурів". Мерет вповнї заслугує на королївську гідність. Він не працює так як його товариші по фаху, значить ся, не ловить щурів в лапки, ані їх не троїть, як роблять другі, а ловить їх голими руками і навіть пїзком не забиває. Полює він на щурів головно по передміських закамарках і каналах, а свою добичу продає властителям цирків. Пан Мерет, якого знають майже всї мешканці передмість в Парижи, є дїйсним і подиву гідним „оригіналом". Він освоїв собі цїлу громаду щурів, які нїколи його не опускають і товаришать йому в дорозї. Нераз можна бачити, як по машеруючім ілицями міста Мерет і увихають ся щурі. Сї довгохвості його приятелї то спять йому на голові, то на плечах, то ховають ся в глубоких його кишенях; часом декотрий збиточник-щур зіскочить на землю та зробивши стра... між перехожими уличними, вертає ...

МЕКСИКАНСЬКІ ПОВСТАНЦІ УЖИВАЮТЬ ДЕРЕВЛЯНИХ ВОЗІВ І СТАРИХ ГАРМАТ.

Photos by American Press Association.

По побідї в Хуарез мексиканські конституціоналїсти під проводом генерала Віллї постанови ли боротись з федералістами в північним Мексику, щоби здобути тамошнє місто Чівава. Горішний образок показує повстанців в дорозі на воєнний терен. Сї повстанці повилазили на верх деревляних зелїзничих возів, а в тих возах примістили свої конї. На долїшнім образку представлена ґрупа ребелянтів докола одної із старомодних полевих гармат.

властителя, та відти немов приглядає ся прохожим та насьміває ся з їх перестраху. Пан Мерет цїлком не звертає уваги на глядячих на него з подивом прохожих, а їдучи дорогою гласкає своїх „улюбленців", або картає їх, єсли його не слухають...

БІЗНЕС.

„Я дав би вам дуже радо 5 центів, але маю 5 долярів в куні", каже пан то дїда, просячого о милостиню.

„То не шкодить, можу видати решту".

„Якто! маєте тільки гроший і просите милостині?"

„А щож, ви думаєте, що днесь без капіталу можна вести якийсь бізнес?"

КОМЕДІЯ ПОМИЛОК.

Судія мав се нещастє, що був зизоокий. Се часто давало причину до ріжних непорозумінь. Одного разу привели перед него трох оскаржених.

„Як називаєте ся?" питає судія першого.

„Іван Гороховський", відповідає другий.

„Але я вас не питав ся", каже судія.

„Та я і не обзивав ся", відповів третїй.

МАЛИЙ КРИКУН.

Мала дитина плакала і кричала, що їй сили ставало. О кілька лїт старший син Юрко питає ся мами:

„Чи малий Івась також прийшов до нас з неба?"

„Певно, дитинко", відповіла мама.

Юрко, прислухуючи ся сему якийсь час крикам Івася, каже: „Я вже тепер ангелам і не беру се за зле, що вони Івася з неба так скоро викинули".

ПРАКТИЧНА РАДА.

— Прошу о лік проти битя серця.

— Для кого?

— Для моєї дочки, що має 25 лїт.

— Дуже добре, дам вам раду: Нехай вийде заміж.

С270

Судія: Бій ся Бога, чоловіче! Триццять лїт ти добре жив з жінкою, а тепер хочеш розвести ся?

Муж: Пане судія! Вам дивно, чому я скорше сего не зробив? Ну, що робити. Але лучше пізно, як нїколи.

Судія: Ви, як бачу, в зимі займаєте ся постійно крадїжю!

Обжалований: Так, пане судія, бо ... не маю роботи ...

ДОБРА МАМА.

— Гей, мамо, та не кричіть так на мене, бо попри хату ходять чужі люди, котрі нас не знають та погадають собі, що ви моя мачуха!

ОТ НЕЩАСТЄ.

— Чи ти чув, яке нещастє лучило ся вашому товаришеви Онуфрієви?

— Щож такого?

— Моя жінка утїкла разом з ним!

ПРОПОВІДЬ.

— Але куме, то-то була сегоднї проповідь у церкві, що ну!

— А щож там єгомость казав?

— Гм, та коли то я, знаєте куме, став троха далеко тай добре-сми не чув.

АБИ ЗГОДА!

— Слухайте, кумо! Позвольте менї умажити мою рибу на вашім маслі, а я за то-колись позволю вам зварити ваше лсо в моїй капусті.

ПРОСЬВІТНІ ЗБОРИ

в присутности відпоручника Просьвітної Комісії Р. Н. С. п. Вол. Кіцгиницького, відбудуть ся в біжучім і слїдуючім місяци в отсих місцевостях.

Грудень:

13-го в Сапт Дукейн, Па.
14-го в Мікісорт, Па.
16-го в Ірвін, Па.
18-го в Джінет, Па.
20-го в Галвастан, Па.
21-го в Ню Александрія, Па.
23-го в Бредевіл, Па.
26-го в Травгер, Па.
27-го в Калумет, Па.
28-го в Лейтроб, Па.
29-го в Деррі, Па.

Січень 1914.

1-го в Гомстед, Па.
4-го в Юнгстаун, О.
11-го в Чарлерой, Па.
12-го в Беетлейвіл, Па.
14-го в Кепоксбург, Па.
15-го в Калїфорнія, Па.
17-го в Бравнсвіл, Па.
18-го в Монессен, Па.
20-го в Ормрод, Па.
21-го в Цеппорсполіс, Па.
22-го в Ванперблїт, Па.
24-го в Вест Нютон, Па.
25-го в Джанставн, Па.
27-го в Віндбер, Па.
28-го в Дуьбо, Па.
29-го в Лойлел, Па.
31-го в Саут Форк, Па.

ПРОСЬВІТНІ ЗБОРИ

в присутности відпоручника Просьвітної Комісії Р. Н. С. п. А. Андрейка, відбудуть ся в біжучім місяци в отсих місцевостях.

Грудень.

13-го в Олд Форж, Па.
14-го в Скрентон, Па.
15-го в Гейзар, Па.
17-го в Доймор, Па.
19-го в Мітсон Сеті, Па.
20-го в Гезелтон, Па.

УВАЖАЙТЕ НА ОЧИ ВАШИХ ДІТИЙ.

Найлїпше уживати при читаню лямпу RAYO. Вона дає сьвітло чисте, миле і рівне. При нїм не напружуєсь очий.

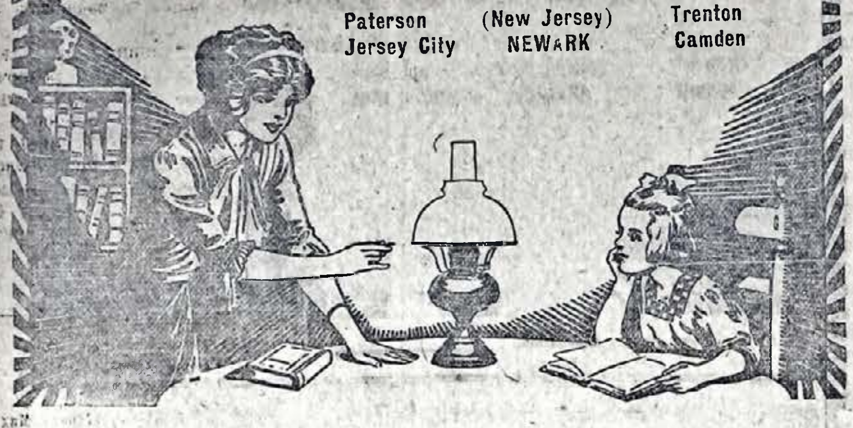
RAYO лямпи суть зроблені з найлїпшого матеріялу. Вони суть сильні, оказалі і тревалі на довгі роки. Вони оздоблюють також Ваші кімнати. Засьвічуєсь без знимання скла і умбри. Кніт змінюєсь без труду.

RAYO лямпи коштують мало, але не купите лїпшої за всяку цїну.

В кождім шторі продають лямпи RAYO. Жадайте, щоб Вам дали оглянути.

Standard Oil Company

Paterson (New Jersey) Trenton
Jersey City NEWARK Camden

1 ДОЛ. МІСЯЧНО!

Чому-ж не мати в своїм домі грамофон, при помочи якого можна почути рідні пісні, музику і танцї.

Наколи хочете бути всегда вдоволені, звернїть ся лиш до нашої фірми, яка істнує 15 лїт і здобула собі славу в цілій Америцї і Канадї.

Ось сей гварантований на десїть лїт ГРАМОФОН з 20 руськими піснями, котрий доси продавано до 55 долярів, ми продаємо тепер лиш за $21.50

Пришліть тілько $5.00 задатку, а ми вишлемо Вам сей прекрасний інструмент.

Маємо на складї великі грамофони, які продаємо на сплати по 1 дол. місячно. Маємо також на складї ріжнородні інструменти.

Жадайте нашого подрібного безплатного катальоґу. 48 52

Greater New York Phonograph Co.
308 Grand St. New York City.

Іш, з 17 камінями
желїзничий годинник
для мущин і жінок накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґваранцією на 20 лїт, подвійні куверти красно вирізані. Ходить безуслoвно точно на специяльно зроблений для людей котрі роблять при желїзницях, і ґварантує ся на 20 лїт. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посплатою (C. O. D.) $5.75 на зворот переслки, з тим привілейом що кождий може його оглянути, і если йому не подобає ся — то тодї не потребує платити анї одного цента. За такий годинник у иньшого купця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочений ланьцушок є дармовисом — додає ся даром до кождого годинника
09-14 EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill

S. DATTNER

С. Датнер з Ню Йорку, знаний як один зі знаменитих польських писателїв і загально відомий серед славянських націй в цїлих Сполучених Державах як щирий патріот, уживає всїм „HASSAN" циґаретки. П. Датнер, який є також визначним банкиром, говорить:

„HASSAN" циґаретки після моєї гадки суть знамениті. Вони суть також дешеві. Вдоволяючий запах і легкість сих циґареток є не до порівнаня — навіть з найдорозшими циґаретками. Я все поручаю сї циґаретки своїм краянам".

5¢

„THE STANDARD OF AMERICA".

Перша ґреко-католицька
РИЗНИЦЯ В АМЕРИЦІ
і склад инших церковних річий.

Маю на складї чудесні Евангелія, Служебники, Ізборники, Час слови, малі Требники і др. — Чаші, Пушки, Хрести, Лямпи вічні, Хрест процесійні і т. д.

Ризи виробляю від $20.00 почавши. Стихарі, Ілітони, Рушники, Обруси, Хоругви першої кляси. Образи прекрасно ручно мальовані, Фани брацькі. — Гафтую ручно образи і золоті букви.— Відзнаки для Братств.

Маю також сьвітло церковне з фабрики в Сиракюз і продаю його по цїнї фабричній.

Молитвослови, як: Гостинець, Оспана, Господу помолим ся.

Що до виконаня роботи, прошу удаватись з довірєм, поневаж я була занята довші лїта в Ризницї Самбірській в Галичинї.

За дотеперішнє довірє і уважне моєї праці складаю сердечну подяку так Всч. Отцям, як і Хв. Комітетам церковним і поручаюсь ласкавим взглядам Всч. Сьвященьства на будуче. 47—

ЗОФІЯ ОЛЬШАНСЬКА, 155 2nd Ave., New York.

Російсько-Американська Лінія
Russian American Line
Pier 31st Street, Brooklyn, N. Y.

Найдогіднїйша корабельна лінія поміж Росією і Америкою, удержуюча найбільші, найгарнїйші і найскорші російські почтові нові двошрубові кораблї, як:

»РОСІЯ« 16.000 тон, »КУРСК« 13.500 тон, »ЦАР« 13.000 тон.

До Ротердаму 9 днів, До Лїбави 11 днів (без пересїдани)

ЧАСТІ ВІДЇЗДИ.
НАЙНИЗШІ ЦІНИ.

Звертайтесь по інформації до наших аґентів або до ґенерального заступника:

A. E. JOHNSON & CO.
27 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

В Америці не повинно бути ані одного Русина-Українця, який не належав би до Р. Н. Союза, одинокої нашої організації на чужині.

ПЕТРО ЯРЕМА
русьний погребник
виповнчає корнчі на весїля, хрестини і всякі другі забави.
115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2568.

Предсказує погоду!

Найновїйший автоматичний прилад терметричний, який продсказує погоду або дощ. Женщина являєсь на погоду а мущина на дощ. Сей прилад є пожиточний і окрашує хату. Гварантований. Вистерігайтесь підроблень. Величина 6 і пів через 7 і пів цаля. Висилаєсь з поясненями по Стейтах і Канадї по отриманю $1.00. 48—51

GRUEN SALES COMPANY
120 W. 32nd St. Dept. 55 New York

Лічіть свої зуби
у
Д-ра БЕРНГАРДА
КІРШЕНБАУМА
Дентиста,
знаного внші 10 лїт.
29 1st St., cor. 2nd Avenue,
NEW YORK, N. Y. 18-12
Говорить по руськи.

Час замавляти на сьвята!

На виплату 10 центів денно!

Хто з'обовяже ся платити 10 центів, тому пішлемо на кредит, гарний ґрамофон враз з 32 РУСЬКИМИ ПІСНЯМИ, ВАЛЬСАМИ, КОЛОМИЙКАМИ, ПОЛЬКАМИ і гарними КОЛЯДАМИ, які лиш самі захочете.

ҐРАМОФОН ҐАРАНТУЄМО НА 5 ЛЇТ І ДАЄМО 8 МІСЯЦІВ ЧАСУ НА ПРОБУ.

Хто хоче упріємнити сьвята собі і своїй родинї, нехай замовить сей ґрамофон, а найде напевно у сїм більше приємности як в других річах.

Присилайте замовленя до одинокої і найбільшої в Америцї християньської фірми, звісної з чесної і сумлїнної обслуги.

Liberty Commercial Co.
233 E. 14 Street, Dep. S. New York, N. Y.

На 3 місяці безплатної проби!

Даром 40 найкращих сьпіванок!

10 лїтна порука на письмі!

Даємо до нашої чудесної „INTERNATIONAL" говорячої машини ч. 5 за $1.00 місячної виплати. Не лякаємо ся вислати Вам наш фонограф на 3 місяці безплатної проби, понеже він є найлїпшою машиною на торгу.

10.000 руських рекордів всегда на складї.

Пишіть еще нинї по цїнник і услівя! 45—

Найбільший „барґен", якого ще не бувало!

INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.
196 E. Houston St., New York.
ІВАН РУДЕНСЬКИЙ, завідатель.

Д-ра Ріхтера
Pain-Expeller

Усуває всякі болї як: ревматизм, подаґру і невральґію. Є помічним средством проти паралїжу суставів і мускулів, як також на звихненя і легкі рани. Скоро усуває перехолоду, інфлюенцу і болї горла. Запобігає запаленю легких, усуває докучливі болї грудий, голови і зубів.

Чотири до пять крапель до одної склянки води дасть Вам знаменитий лїк проти всяких долеглив остий горла.

Уживаючи стало 4 краплї до одної шклянки води, усунете корчі жолудкові і зле травленє.

Сей правдивий лїк находить ся тілько в такій коробцї, яка тут представлена.

Вистерігайтесь численних наслїдувань.

25 і 50 цнт. бутелька у всїх антиках.

F. Ad. Richter & Co.,
74-80 Washington St., New York, N. Y.

Жерело здоровля.

Проф. OWEN переконав ся, що люди терплять і не є в силї позбутись терпінь тому, бо удають ся до докторів, не посїдаючих практики, або до антикарів, які не мають права на лїченє. Щоб викорінити недугу, треба конечно удатись до доктора-специялїсти, котрий посїдає диплом наук і обширну практику.

Проф. OWEN має не лише диплом специялїсти, але і обширну 34-лїтну практику, яку набув через часте лїченє і в Льондонськім шпиталю „The Great Hospital of London" через що є обзнакомлений з людським орґанізмом до того степени, що нема для него недуги, якої він цїлковито не вилїчив би, з якої то причини люди і називають його штуку і відомости „ЖЕРЕЛОМ ЗДОРОВЛЯ".

Ґарантує він за цїлковите вилїченє звичайних, скомплїкованих і хронїчно-застарілих недуг.

Секретні мужеські і женські недуги. — Нема слабого, якого Проф. OWEN в короткім часї не вилїчив би з венеричної недуги. Нема доктора в Америцї, який отримав би тілько подяк за цїлковите вилїченє, як Проф. OWEN.

Длятого, наколи доляґає Вам яка-небудь недуга, то опишіть її докладно, з увагою і пришлїть на адресу: 50—51

Prof. OWEN, M. D.
221 EAST 17th ST., NEW YORK, N. Y.

Ті, котрі хочуть бути лично оглянені, могуть приходити: В будні дни від год. 10-ої рано до 5-ої вечер. У вісторки і пятниці від год. 10-ої рано до 8-ої вечер, а в недїлї і сьвята від 10-ої рано до 1-ої пополудни.

ПОЩО ДОВШЕ ЗВОЛІКАТИ?

Чи бачите сю фотоґрафію? — Се частина тих Русинів, які закупили для себе землю на руській кольонії коло міста Мілвіл, Н. Дж. Усїх тих кольоністів є вже доси поверх 230 фамілїй, а з кождим днем се число росте небавом усї землї на руській кольонії зістануть геть розкуплені. Хто з наших Родимців бажає тихого та супокійного житя, хто не хоче робити на других а на себе самого, хто хоче бути своїм власним паном, у своїй власній хатї, — сей не повинен зволїкати з уладженем своєї будучности, а таки зараз поїхати на місце і оглянути своїми власними очима сю руську кольонію. Осїнь — се найвідповіднїйша пора на оглядане і купно земель, бо через зиму можна собі поробити якісь певні пляни дотично господарки на купленій собою фармі. Земля у Мілвіл є дуже урожайна, а по місцевих фабриках заробляють наші люди від $1.50 до $2.50 денно. Богато наших кольоністів розпочали вже будову своїх хат та потрібних господарських будинків і з найблизшою весною розпічнеть ся тут живий рух, кипа фармерська праця. Місцеве руське товариство під назвою „Рутенїен Нешенал Сівік Асосіейшен" має вже стейтовий чартер і в недалекім часї возьме ся до будови Руського Народного Дому, що буде стояти на дарованій Компанією землї. Окрім того розпічнеть ся небавом будова церкви і руської школи. Публичні школи аж до Гай Скул включно находять ся в місци. По щож отже тиняти ся десь-там по далеких Вестах, коли тут з малим засобом готівки можна відразу станути на ноги. Користайте, Родимці, з нагоди і голосїть ся до нашого офісу безпроволочно, бо пізнїйше будете жалувати. В нашім бюрі занимають місця Русини, тож легко Вам довідати ся про ті землї, які ми по дуже дешевій цїнї і на дужо легких та корисних услівях продаємо.

Пишіть або зголошуйте ся особисто на отсю адресу:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
476—478 DREXEL BUILDING, 5th and Chestnut Streets, PHILADELPHIA, PA.

РЕКОРДОВЕ СПРАВОЗДАНЄ Р. Н. С.

за місяць падолист 1913 р.

Братство Пресв. Богородиці в Ніяґара Фолс, Н. Й.

В. 351. Кутянський Николай, Діданин Вас., Фалик Микита, Коцюруба Дмитро, Коцюруба Теодор, Галькович Іван, Ричка Михайло, Мпсяк Іван, Сидорович Василь, Коцюруба Семко, Козар Іван, Малиш Петро, Кутянський Григорій, Васплець Іван, Степяк Іван, Громосяк Яків, Тимців Стефан, Хмара Юрко, Кутянський Володимир.

Сестрицтво св. Анни в Кол Дейл, Па.

В. 373. Кволек Марія, Долена Афея, Фуґро Марія, Дуріла Зузанна, Росога Марія, Шубік Орена, Скарлош Марія, Мочарська Марія, Полянська Марта, Куско Анна, Телефач Марія, Василько Анна, Ґренда Крестина, Гада Ела, Мехвацька Марія.

Братство св. Михаїла в Кемден, Н. Дж.

В. 374. Чубик Антін, Мельник Стефан, Беґеговський Михайло, Завойський Дмитро, Чубик Ілько, Біґедза Антін, Новосад Никола, Мельничак Олекса, Біль Михайло, Копчинський Михайло, Овсяник Станислав, Завойський Петро, Хить Василь, Козловський Лаврентий.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Пелько Павло.
В. 2. Комаринський Іван.
В. 5. Ганущік Андрей.
В. 7. Кріль Дмитро.
В. 8. Пасельський Николай, Красуляк Юрко.
В. 9. Лейка Михайло, Кубіца Іван.
В. 10. Смереканич Роман.
В. 13. Савіцкий Василь.
В. 14. Усс Каітан, Ляґа Параска.
В. 15. Козік Павло, Бирва Іван.
В. 16. Хома Прокін, Струс Дмитро, Росола Іван, Околович Михайло.
В. 19. Бенч Іван.
В. 22. Ходоровський Александер.
В. 24. Пребула Павло.
В. 27. Спирць Іван, Маркович Іван.
В. 29. Бережанський Іван.
В. 33. Пиць Іван.
В. 38. Білущак Семко.
В. 46. Торма Іван.
В. 47. Пастич Андрій.
В. 48. Пуць Михайло.
В. 49. Сидорчук Петро.
В. 54. Копча Матвій.
В. 55. Лехманик Михаїл.
В. 56. Шафрон Антоній.
В. 67. Грибіник Матвій.
В. 69. Граничка Павло, Боднар Матвій, Кушик Антін.
В. 76. Лабанович Іван.
В. 77. Карпа Григорій.
В. 79. Ферпиц Михайло, Федорко Михайло, Котіл Василь, Філяк Дмитро, Розенбам Ігнатій, Лукачович Іван (син Йосифа), Собол Андр., Дубіл Семен, Дубіл Федор.
В. 82. Морох Іван.
В. 85. Гопей Іван, Базів Іван.
В. 91. Любка Стефан.
В. 92. Фрик Іван.
В. 94. Шнирка Андрій, Гаврилич Андрій.
В. 97. Андрушко Василь.
В. 99. Жуковський Николай.
В. 104. Бамбурак Федьо, Урбан Павло, Ляміньска Марія, Дзубан Михайло.
В. 106. Медий Яків, Войтович Василь.
В. 108. Босковський Михайло, Лещух Петро, Демяк Константин, Кузиляк Николай, Цільник Гринько.
В. 109. Тварлий Франко.
В. 112. Волянська Павліна.
В. 121. Немчік Андрей, Бачік Михайло.
В. 123. Ковальчук Ілько, Скавулич Гриць.
В. 128. Мічківський Стефан.
В. 131. Берещак Марґіта.
В. 133. Воробець Василь, Явдошак Олекса.
В. 134. Бірош Андрей.
В. 135. Біґун Іван.
В. 137. Мацюк Григорій.
В. 141. Блондек Антін, Яворський Николай.
В. 142. Габер Володислав.
В. 143. Марушак Михайло.
В. 147. Шевчук Ілія.
В. 148. Теодор Ханка Кульчицький.
В. 151. Шимоняк Катерина.
В. 155. Черніґа Антін, Слобода Микита, Сляпа Николай, Зяйлік Ілько, Костур Йосиф.
В. 157. Русинко Стефан, Ґромко Андрій, Присташ Петро, Головач Ігнатій.
В. 160. Худяк Хима, Дронь Евдоха (Теодора), Дронь Евдоха (Романова), Вольський Александер, Гриців Франка, Петрів Хрестина, Остапів Михайло, Остапів Юрій Войтіхович Яків, Лебить Текля.
В. 162. Грудецький Михайло (мол.), Раковська Броніслава.
В. 163. Назарек Михайло, Белей Васько, Федушка Михайло, Назарек Іван.
В. 168. Гладун Теодор.
В. 170. Савчин Іван.
В. 172. Буркуш Теодор, Наваляний Олекса.
В. 175. Церожак Стефан, Гайдук Николай.
В. 185. Сальніцький Іван.
В. 187. Маховський Петро, Чолій Іван, Теплий Іван, Голизна Петро, Дрозд Михайло, Вслоцький Константин, Пельц Теодозий, Колодійчик Лешко, Сінявський Яків.
В. 190. Станкевич Павлина.
В. 192. Сепик Яків, Рибак Никола, Ястріб Стефан, Бавчак Никола, Дзюба Ілько, Щербанюк Йосиф, Харецький Володимир, Матушевський Михаїл, Шозда Антін, Глеговська Ганя, Арійський Іван, Падус Олекса, Тирпляк Афтанас, Микитюк Петро, Бобак Марія, Вероновський Василь.
В. 193. Недрощик Яків, Кошка Матвій.
В. 204. Щур Іван.
В. 207. Кольонський Теодор, Владичак Софрон, Кінаш Михайло.
В. 209. Вархало Стефан.
В. 210. Корда Михайло.
В. 211. Стегніцький Максим.
В. 216. Біндас Марія.
В. 217. Еина Никола, Чапранський Косць.
В. 218. Бундза Микола, Туркевич Николай.
В. 221. Мацко Григорій, Біліньский Панько, Білик Михайло, Люек Петро, Палійчук Теодор.
В. 223. Фітяк Петро, Шеливець Семко, Марко Іван.
В. 225. Прокопів Йосиф, Музика Петро, Бартін Василь.
В. 226. Кравчишин Іван.
В. 227. Курчак Дмитро, Добуш Дмитро, Хохла Тивс, Хохла Стефан, Сабік Іван, Грицковяк Дмитро.
В. 229. Маркович Гавриїл, Гамадік Іван.
В. 232. Гайдук Николай, Британ Іван, Цицик Гриць.
В. 233. Ставчанський Мафтей, Єгерча Теох.
В. 234. Пивоварчин Максим.
В. 235. Ватраль Михайло.
В. 236. Рогаль Тереса.
В. 237. Криворука Стефан.
В. 239. Федор Михайло.
В. 240. Оленяк Текля.
В. 244. Кушвара Василь, Гриньо Миколай, Бойчик Петро.
В. 246. Сопків Михаїл.
В. 248. Ставничий Яків, Шуманський Стеф.
В. 254. Піх Михайло.
В. 255. Маланяк Григорій, Хула Юліян, Маланюк Андрій, Ярема Николай.
В. 265. Чахоровський Броніслав.
В. 269. Гасара Михайло, Мраш Франко, Белзеський Петро.
В. 270. Гук Семко, Баран Стефан.
В. 271. Голоднюк Богоміль, Паламар Василь.
В. 275. Репак Марія.
В. 276. Гомзяк Стефан.
В. 278. Гавриликів Ігнатий, Остапчук Іван.
В. 283. Савран Дмитро.
В. 292. Галицький Михайло, Даниловський Николай.
В. 294. Циґан Василь, Пітух Адам.
В. 299. Стифурак Михайло, Гнатюк Федор, Голутяк Іван.
В. 300. Івасів Стефан, Шипіш Іван, Дембіцький Петро, Яцинич Ілько, Шевчик Дмитро.
В. 302. Антонов Йосиф, Чупак Лешко.
В. 303. Олексюк Андрій.
В. 304. Кречковський Михайло.
В. 307. Кутна Марія.
В. 308. Зьомбра Йосиф.
В. 310. Юріш Анна, Гурська Катерина.
В. 311. Олійник Лука.
В. 312. Боднар Іван, Зьолковський Людвік.
В. 316. Ястріб Стах, Коритко Дмитро.
В. 318. Федорович Текля.
В. 319. Драч Іван, Дикунчак Михайло.
В. 323. Мазур Фелікс.
В. 325. Добрянська Евка, Гойсан Михайло.
В. 326. Ґоржейовський Василь, Своронь Василь.
В. 327. Войчак Петро, Капустяк Танас, Біленький Гринько, Ціхий Стефан.
В. 330. Ґутуляк Антоній, Карась Марія.
В. 331. Колерба Михайло, Сял Йосиф.
В. 336. Федорчак Михайло.
В. 341. Дохняк Николай, Кальницький Іван, Юрса Гриць.
В. 344. Бучарська Палагія, Когут Юлія, Мотика Петро, Промовлянко Никола.
В. 345. Белей Васько.
В. 346. Гирча Іван.
В. 353. Шкільняк Николай, Замольський Остафій.
В. 354. Швец Стефан.
В. 355. Гуль Винницький Дмитро, Турянський Михайло, Сороковський Василь.
В. 357. Франків Стефан, Запик Іван.
В. 361. Ютчишин Анна.
В. 362. Ярема Максим, Шпеґ Михайло, Дорош Григорій.
В. 364. Балко Михаїл.
В. 365. Конотопський Симеон, Чулак Михайло, Згура Тимко, Флюдович Филимон.
В. 367. Багрій Михайло, Андріїв Василь, Півторак Теодор, Андрусів Григорій, Павлишин Іван, Худяк Семен, Кравчук Стефан, Сорохтей Николай, Хомин Кирило.
В. 370. Брухаль Андрей, Палінський Йосиф.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИСТУПИВШІ.

В. 1. Езьорський Казимир, Піта Василь, Фір Олекса, Хлебовський Йосиф, Ґардиш Тимко.
В. 2. Майчак Іван.
В. 10. Нестеряк Данько, Ковтко Партин.
В. 28. Кисіна Стефан, Чуба Петро, Вариходa Кароль, Пеґрин Дмитро, Бойчак Максим, Ваніньский Петро, Бодиевич Антін, Ладика Михаїл, Ґулик Василь.
В. 30. Цап Михаїл.
В. 33. Петриняк Стефан, Мацікании Онуфрій, Хромяк Юрій.
В. 38. Цимбрак Стефан.
В. 45. Соханський Іван.
В. 53. Волошин Стефан.
В. 58. Іляпич Ілько.
В. 63. Смолин Андрей.
В. 66. Адамяк Анастазія, зам. Попайло, Валько Іван.
В. 73. Сьвідер Михайло, Пшоновський Ник.
В. 75. Писарчик Тимко.
В. 82. Бродавський Михайло.
В. 91. Лешко Теодор, Гасин Йосиф, Луковський Іван, Беркош Юрій.
В. 98. Гладьо Николай.
В. 99. Сірацький Петро.
В. 106. Джуган Теодор.
В. 109. Невирт Іван.
В. 111. Тантала Олекса, Гнатовський Андрій, Гливяк Панько.
В. 114. Чаплецький Владислав.
В. 123. Назарчук Тома (стар.).
В. 124. Кіцак Максим.
В. 140. Фординка Николай.
В. 144. Радомський Стефан, Волощук Лев, Крицун Іван.
В. 147. Яремко Стефан, Бубнико Михайло, Пирог Юліян.
В. 178. Смарж Іван, Смарж Параска.
В. 196. Борота Іван.
В. 205. Смик Григорій.
В. 207. Бахур Юстина.
В. 213. Боднарська Евфрозина, Дроздов Арт.
В. 215. Пенькальський Іван.
В. 217. Балюк Семко.
В. 219. Копик Гриць, Просевич Максим.
В. 225. Хамандюк Юрко, Кутун Іван, Любчик Ілько.
В. 229. Скавінський Гринько, Буч Федор.
В. 236. Косць Катерина.
В. 244. Странець Іван.
В. 247. Буката Йосиф.
В. 250. Никель Іван, Кренпа Франко (Фед.).
В. 274. Циґаняк Василь.
В. 289. Пелещак Іван.
В. 321. Царик Николай.
В. 338. Трояновський Василь, Трояновська Катерина.
В. 344. Мілящук Петро, Кухарський Стефан.
В. 350. Богда Михаїл, Присташ Іван.

ЧЛЕНИ ПРИСТУПИВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 1. Сінкус Станіслав.
В. 10. Буката Йосиф.
В. 29. Долинський Теодор, Ґерич Йосиф.
В. 33. Тверковський Казьо.
В. [illegible] Стефан.
В. 55. Ополянко Стефан, Шавчишин Юрко.
В. 58. Медвідь Юрій.
В. 73. Дячун Денис.
В. 80. Ґурзаль Федор.
В. 91. Настюк Стефан.
В. 142. Шевчук Юрко.
В. 153. Жабич Павло.
В. 154. Мічо Стефан.
В. 163. Магнік Стефан, Циґан Мих., Кріль Іван, Круд Стефан, Махник Андрей, Данило Стефан, Назаревич Антошко, Назаревич Миколай, Мельник Онуфер, Мельник Іван, Ярош Николай, Матіяш Йосиф, Драбик Дмитро, Родніцкий Василь, Масьляк Онуфер, Бац Миколай, Сивий Михайло, Голубець Федор, Федушка Василь, Денес Іван, Назарек Васко, Вітрицький Василь.
В. 165. Войнаровський Михайло, Біло Макс.
В. 180. Годованський Петро.
В. 187. Голизна Ева, Голизна Кирило.
В. 192. о. Василевич Тимофтей.
В. 194. Звалюк Йосиф, Велґош Павло.
В. 232. Круль Олекса.
В. 245. Масляк Іван.
В. 258. Дурда Франц.
В. 270. Кузьмінський Володимир.
В. 271. Сисак Йосиф.
В. 276. Гоцко Іван.
В. 296. Жилич Панько.
В. 297. Добиш Іван.
В. 330. Франків Йосиф.
В. 363. Мішанець Дмитро.
В. 370. Турчиняк Григорій.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИЧЕРКНЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Москалик Марія, Ґіґович Юзефа, Смалець Іван, Урбанський Франек.
В. 3. Боднар Василь.
В. 4. Фрич Іван.
В. 6. Рошоха Михайло, Поп Іван Василю, Бритвак Петро Ґреґів.
В. 11. Розум Лукаш.
В. 12. Дудич Юрій, Корінь Семан, Ґеґей Константин.
В. 15. Пяток Йосиф, Мовчко Гринько, Мовчко Федор, Ямковий Никола.
В. 16. Фиркаль Михайло, Поляк Іван.
В. 17. Кісельовський Іван.
В. 18. Гапій Михаїл.
В. 27. Долинський Йосиф.
В. 28. Крисак Михаїл, Онуфрик Йосиф, Карлицький Дмитро, Онуфрик Антоній, Ґаніч Іван, Ксьонц Николай, Урбан Петро, Урбан Юрій, Марек Стефан, Очич Семан.
В. 29. Озоґа Іван.
В. 30. Натайтис Антін.
В. 31. Періґ Горпина.
В. 33. Шміґель Максим, Шишка Данько, Житняк Ілько, Ковальчук Михайло.
В. 37. Мельник Стефан.
В. 38. Коваль Семан, Сливка Іван, Петровський Ілько.
В. 42. Рушняк Антін.
В. 46. Шпес Іван.
В. 47. Карасек Йосиф, Колодійчик Юрій, Халак Яким.
В. 48. Борковський Йосиф.
В. 50. Гук Стефан.
В. 51. Брелік Лешко.
В. 53. Молчан Стефан, Петрушка Михайло, Каршин Яцко, Даньцьо Іван, Маркович Данько, Кікта Іван.
В. 55. Калиновський Стефан.
В. 56. Федірко Андрей.
В. 57. Квасніцка Вікторія.
В. 60. Стохлінська Анна.
В. 61. Бочко Михайло, Коза Іван.
В. 63. о. Ващишин Стефан.
В. 64. Гулкевич Анна.
В. 68. о. Улярицький Антоній, Оліяр Танька, Яремчук Іван, Труш Михаїл, Кущаковський Антін, Коралевич Іван, Стецек Павло, Яремчук Василь.
В. 69. Старчевський Йосиф.
В. 74. Мачан Юрій.
В. 76. Петрик Павло.
В. 78. Вороняк Никола.
В. 82. Мастило Михайло, Муканік Сенько, Мальговський Іван.
В. 85. Устіянівська Розалія.
В. 87. Ющак Василь.
В. 90. Кулич Самуїл.
В. 91. Степанчак Василь, Стахів Михаліна, Морозович Стефан.
В. 92. Отрок Трофим, Куцій Михайло.
В. 96. Шкадара Стефан.
В. 99. Кукіз Григорій, Малик Петро, Адамський Михаїл, Рачковський Антоній.
В. 104. Пецінко Михайло, Стець Данько.
В. 107. Немет Василь.
В. 108. Сарич Василь, Полтавський Косць.
В. 109. Качур Іван.
В. 111. Пращак Стефан, Пещей Петро, Шатинський Николай.
В. 112. Шимчак Анастазія.
В. 113. Манор Дмитро, Душевич Вас., Варгола Петро.
В. 116. Чіхановський Владислав, Гуменюк Василь, Хома Іван.
В. 121. Новікмець Михайло.
В. 123. Следзік Кароль.
В. 128. Федор Михаїл.
В. 130. Палівода Захарій.
В. 136. Валецький Павло, Палинський Василь, Станьчак Евстахій, Трипник Стефан.
В. 138. Борсук Олекса, Френцко Стефан.
В. 140. Кухта Петро, Терлецький Іван.
В. 143. Линний Петро, Масляк Іван, Дністрян Семен.
В. 146. Війтович Тимко.
В. 147. Вол[illegible]кий Олекса, Вавришко Олекса, Якимчук Ро[illegible], Гнат Федор.
В. 148. Стецко Андрей.
В. 149. Сталина Данько.
В. 151. Гасько Маланка.
В. 152. Главаті Юзи (Зузанна).
В. 154. Бартко Андрей, Токар Френк.
В. 155. Паламар Іван, Васьльків Іван.
В. 160. Михайлишин Пазя, Остапович Франц, Хамдей Катерина.
В. 162. Яцун Михайло, Госейко Людвік.
В. 168. Голий Петро.
В. 170. Каштанюк Френк, Левицький Петро, Деркач Павло, Вітенко Лука, Бейґер Никола, Кальба Дмитро.
В. 175. Шушка Дмитро.
В. 176. Ганяк Петро.
В. 181. Баланьский Тимко.
В. 187. Кончак Василь.
В. 194. Лобаш Петро.
В. 196. Шантай Іван.
В. 208. Гаалевський Николай.
В. 209. Сторишін Дмитро, Дальчак Роман, Шумний Григорій.

АЛ БРАВН, НАЙЗНАМЕНИТШИЙ ПЛИВАК, ПЕРЕПЛИВАЄ ПАНАМСЬКИЙ КАНАЛ.

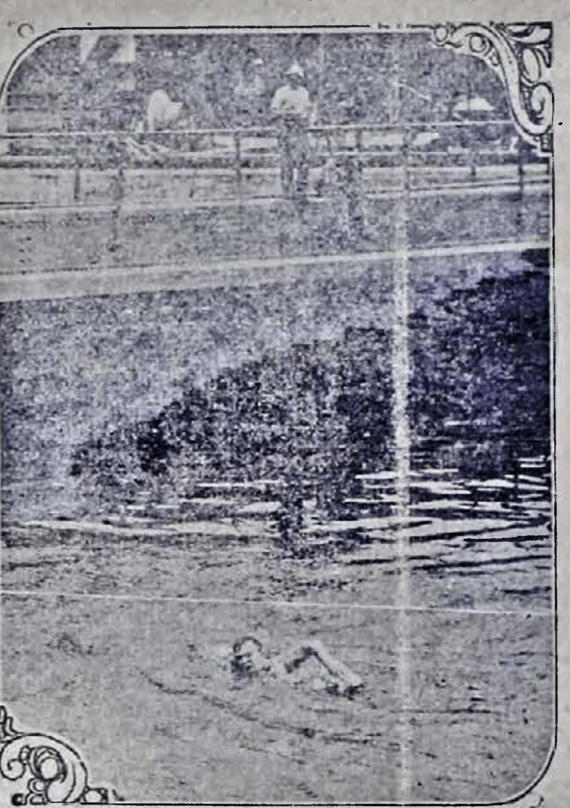

Photo copyright, 1913, by American Press Association.

Американці люблят бути всюди першими. Капітан Ал Бравн є американським шампіоном як пливак на велику віддаль. Він перший переплив простор між Баттері Парк в Ню Йорку і побережем Санди Гук помимо того, що мусів побороювати сильний приплив і відплив моря. Він також перший відважив ся переплисти здовж цілий Панамський канал. Здаєть ся, що на таке ризиковне завдань не відважить ся ніхто иниший з його численних суперників. В протягу 12½ годин він переплив просторонь 2[illegible] миль і задержав ся тільки з конечности, доплывши до слюзи Ґатун. Тут розпочав він свою оригінальну подорож наново і остальних 17 миль переплив в часі около [illegible] годин. Найбільшою його перешкодою були ріжні поперечні слюзи (греблі).

В. 214. Доруш Михайло.
В. 217. Гранковський Іван, Музичка Андрей, Музичка Дмитро, Онуфрик Теодор, Пригода Яким.
В. 218. Худоба Марія.
В. 220. Жеруха Олекса.
В. 221. Ісаєвич Дмитро.
В. 222. Брозайтес Станислав, Медвідь Юрко.
В. 223. Гамлій Іван.
В. 229. Топольницький Йосиф.
В. 230. Мільковий Іван, Павлишин Николай, Палій Митро.
В. 234. Красновська Руська, Ґенеґа Михаїл, Ґенеґа Настя, Цьвік Катерина.
В. 239. Височанський Юліян.
В. 245. Курочка Степан.
В. 246. Повшок Андрух, Топоровський Мих.
В. 248. Верес Іван, Пукала Яцко, Навроцька Марія, Ліс Стефан, Задорожний Іван.
В. 250. Бобер Андрій.
В. 251. Шведик Антін.
В. 255. Гадзаман Дмитро, Сарахман Стефан, Долюга Васко.
В. 259. Стахняк Пазя.
В. 260. Бусмина Микола.
В. 263. Дорогокупець Григорій, Мельничук Дмитро.
В. 265. Масляк Николай.
В. 268. Чобирка Стефан.
В. 271. Нагнпцький Гриць.
В. 274. Цицик Іван.
В. 276. Дністрян Микита.
В. 277. Струк Андрей.
В. 278. Бутрий Василь.
В. 286. Мілевський Йосиф, Самужак Йосиф.
В. 292. Гой Марія.
В. 297. Кизапич Михаїл.
В. 298. Процко Іван, Кіжевський Йосиф.
В. 299. Горішний Лесь, Куліковський Дм.
В. 301. Пшико Іван, Даманьчук Василій.
В. 304. Плетинюк Яків.
В. 311. Гринек Андрей, Гаврилків Антін, Шлюс Йосиф.
В. 312. Шелак Теодор.
В. 313. Беней Марія.
В. 317. Клим Никола.
В. 319. Дикунчак Григорій.
В. 324. Ґенсюр Франко.
В. 326. Лісний Василь, Хамас Йосиф, Лісний Марія.
В. 330. Симак Іван, Шаган Текля (Петра).
В. 331. Лиговський Тома, Орбан Вінцент.
В. 332. Боняковський Йосиф, Амбросічук Марія, зам. Моравська.
В. 334. Гудик Марія.
В. 336. Ціхоцький Мартин.
В. 340. Будз Онуфер.
В. 342. Пасльавський Іван.
В. 344. Кибайло Василь.
В. 349. Борецький Прокіп.
В. 359. Филиповський Іван.
В. 360. Бестель Антін.
В. 362. Дерев'яний Петро, Кавулич Василь, Ґіт Григорій.
В. 363. П[illegible]кальний Іван, Непорадний Кліщ Іван, Супик Михайло.
В. 364. Карпевич Іван.
В. 367. Которинський Николай, Андріїв Сидор, Сенчук Теодор.
В. 359. Олійник Антін.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ.

В. 2. Майчак Іван.
В. 22. Хмарик Миколай.
В. 33. Мількович Дмитро, Фриник Андрей, Сікорський Іван, Кузьма Теодор, Ковба Михаїл, Дунич Федор, Мендрик Гриць.
В. 57. Дубець Дмитро.
В. 63. Голиаза Кирило, Голизна Ева.
В. 78. Явінський Петро, Госеля Стефан, Кирик Семен.
В. 82. Дзендзель Марія, Круль Олекса.
В. 87. Солтис Михаїл.
В. 98. Гладьо Николай.
В. 104. Молочник Стефан.
В. 110. Магнік Стефан, Циган Мих., Кріль Іван, Круд Стефан, Махник Андрей, Данило Стефан, Назаревич Антошко, Назаревич Миколай, Мельник Онуфер, Мельник Іван, Ярош Николай, Матіяш Йосиф, Драбик Дмитро, Родніцький Василь, Масляк Онуфер, Бац Миколай, Сивий Михайло, Голубець Федор, Федушка Василь, Денес Іван, Назарек Васко, Вітрицький Василь.
В. 123. Ковінаний Еміль.

C271

В. 138. Юзефів Федь, Крет Юрій, Шопа А[illegible]лазій, Шопа Томко, Качур Павло, Душа Фра[illegible], Качмарчик Матій.
В. 146. Лата Теодор.
В. 160. Скоренький Вавряк, Іванчук Мих.
В. 167. Супранович Матеуш.
В. 180. Брндияк Йосиф.
В. 192. Пилипчук Михайло.
В. 213. Маньків Олекса.
В. 227. Шавчишин Юрко, Ополянко Стефан.
В. 234. Шевчук Юрко.
В. 245. Гоцко Іван.
В. 246. Дячун Денис.
В. 270. Возьняк Гриць.
В. 276. Барна Андрей.
В. 296. Войтович Константин.
В. 299. Настюк Стефан.
В. 315. Миланович Марія, Грабар Текля, Павлик Ефрозія, Пирзавська Зофія, Сандов[illegible] Дарка.
В. 340. Жабич Павло, Масляк Іван.
В. 344. Кухарський Стефан.
В. 345. Ґурзам Федор.
В. 369. Максимців Григорій, Творковський Казьо.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 1. Ширшонь Анна.
В. 10. Гошко Михайло.
В. 14. Валевський Антін.
В. 16. Солтис Петро.
В. 44. Воргач Юліянна.
В. 63. Стахович Іван.
В. 75. Шипош Теодор.
В. 118. Маркович Теодозія.
В. 155. Лісний Василь.
В. 171. Сирко Теодор.
В. 237. Савоцький Іван.
В. 309. Б[illegible]кан Анна.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю жовтню 1913 р. було членів в Р. Н. Союза	18.44[illegible]
В місяцю падолисті 1913 р. приступило нових членів до Р. Н. Союза	3[illegible]
В місяцю падолисті 1913 р. принято наново в члени Р. Н. Союза	8[illegible]
В місяцю падолисті 1913 р. принято з переступними листами	5[illegible]
Разом	18.92[illegible]
В місяцю падолисті 1913 р. суспендовано за неплаченє місячних вкладок	17[illegible]
В місяцю падолисті 1913 р. вичеркнено за неплаченє місячних вкладок	7[illegible]
В місяцю падолисті 1913 р. взяли переступні листи	8[illegible]
В місяцю падолисті 1913 р. померло	1[illegible]
Разом	34[illegible]

Число членів Р. Н. Союза в Америці з кінцем падолиста 1913 р. виносило 18.583.

В місяцю падолисті 1913 р. Р. Н. Союз побільшав ся о 136 членів.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Р. Н. Союза в Америці повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в повисшім рекордовім справозданю як суспендовані або вичеркнені за неплаченє місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і дальше бути членами Р. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (грудня, децембра) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця грудня 1913 р., то в січню (януарі) 1914 р. мусять виповняти нові декларації, если хотять бути членами, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю жовтню 1913 р. взяли переступні листи, а ще досі не зголосили ся до якогось иншого праувстаючого відділу Р. Н. Союза в Америці, мають се зробити в місяцю грудню (децембрі) 1913 р., бо на другий місяць, т. є. в січни 1914 вичеркне ся їх з членів орґанізації, а тоді вони можуть бути приняті до Р. Н. Союза тілько на підставі нових декларацій.

Д. Капітула, гол. предс. Р. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. Р. Н. С.

РОЗМЕТ Р. Н. СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1913 р.

Член на ціле посмертне платить $1.25, а на половину посмертного 73 цнт.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Шаршонь Анна, членица від. 1. Вступила до Р. Н. Союза 11. жовтня 1903 р. Походила з села Ставиша, пов. Грибів, Галичина. Померла на удар серця 1. падолиста 1913 р.

Гудак Юрко, член від. 20. Вступив до Р. Н. Союза 20. грудня 1911 р. Походив з села Міклошів, стол. Шариска, Угорщина. Зістав забитий в майнах 19. жовтня 1913 р.

Ґрадош Іван, член від. 23. Вступив до Р. Н. Союза 18. лютого 1910 р. Походив з села Кончо луге, стол. Земплинська, Угорщина. Помер при операції 13. серпня 1913.

Стахович Іван, член від. 63. Вступив до Р. Н. Союза 1. вересня 1903 р. Походив з села Лажин, пов. Сянок, Галичина. Забив ся, упавши з даху 21. жовтня 1913 р.

Шипош Теодор, член від. 75. Вступив до Р. Н. Союза 4. жовтня 1903 р. Походив з села Лазова, пов. Новий Санч, Галичина. Випадково убитий електрикою 26 жовтня 1913 р.

Кривіцький Андрей, член від. 90. Вступив до Р. Н. Союза 30. падолиста 1910 р. Походив з села Крива, пов. Турка, Галичина. Забитий в майнах 18. жовтня 1913 р.

Бойко Михайло, член від. 94. Вступив до Р. Н. Союза 23. падолиста 1906 р. Походив з села Горохів, пов. Сянок, Галичина. Помер на ревматизм дня 10. жовтня 1913.

Маркович Теодозія, членица від. 118. Вступила до Р. Н. Союза 30. цьвітня 1912 р. Походила з села Поворожник, пов. Новий Санч, Галичина. Померла на сухоти дня 21. жовтня 1913 р.

Дзюба Гринько, член від. 234. Вступив до Р. Н. Союза 26. червня 1913 р. Походив з села Різзяни, пов. Теребовля, Галичина. Забитий тремом дня 20. жовтня 1913 р.

Янош Палко, член від. 237. Вступив до Р. Н. Союза 24. червня 1911 р. Походив з села Коган, стол. Земплинська, Угорщина. Помер на серцеву слабість дня 2. жовтня 1913 р.

Бегман Анна, членица від. 309. Вступила до Р. Н. Союза 19. червня 1913 р. Походила з села Постолівка, пов. Гусятин, Галичина. Померла на запалене дня 5. падолиста 1913 р.

В. Ї. П.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. сьв. О. Николая, від. 104, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня ... грудня 1913 р. На тім мітінґу мусить кождий член явити ся, бо є важні справи до полагодження і переведе ся вибір нового уряду на р. 1914. На тім мітінґу має кождий член вирівнати свої залеглости, в противнім разі буде вичеркнений з Братства і з Р. Н. Союза. Член, що не явить ся на мітінґу, заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. Нових членів буде приймати ся без вступного до Братства а до Р. Н. Союза після статута. — К. Шкурат, секр., М. Вітів, пред.

ЕДВАРДСВІЛ, ПА. Бр. сьв. Володимира, від. 40, подає до відомости всім місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінґ відбуде ся дня 21 грудня с. р. о 2. год попол. На мітінґу буде вибраний новий уряд. Довгуючим членам пригадує ся, щоби вирівняли свої залеглости. Нових членів буде принимати ся без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. Члени неявивші ся на на мітінґу, заплатять кару $1.00. — І. Васько, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. сьв. О. Николая, від. 276, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14 грудня о год 1-ій попол. в галі під церквою сьв. Петра і Павла. Просить ся, щоби члени вирівнали свої залеглости. На мітінґу відбуде ся вибір нового уряду. Нових членів буде принимати ся без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. Просить ся, щоби всі члени явили ся на мітінґ. Неявивший ся член буде караний $1.00, а урядник $2.00. — А. Підуфалий, секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. сьв. Прор. Ілії, від. 28, подає до загальної відомости, що в місяци грудни (децембрі) 1913 р. буде принимати ся нових членів без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. Мітінґ відбуде ся 21. грудня 1913 р. в церковній гали. — Дм. Гричишин, предс.; П. Горват, кас.; І. Криба, секр.

Н. С. ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. сьв. Івана Хрест., від. 111, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 21-го грудня с. р., о год. 2-ій попол. Просить ся всіх членів явити ся на мітінґу, бо є богато важних справ до полагодження. Довгуючим членам пригадує ся, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані в членських правах Братства і Р. Н. Союза. На тім мітінґу переведе ся вибір нового уряду на 1914-ий рік і буде приймати ся нових членів до Братства без вступного а до Р. Н. Союза після статута. Нуже Братя! Як оден на сей мітінґ приходіть і без вступного до Братства, чим скорше вступіть. Позір Братя! Лиш сей місяць є така нагода, бо на другий вже і вступне, буде Ваша шкода. — В. Оборишко, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Бр. сьв. Василія Вел., від. 347, повідомляє всіх своїх членів, що дня 14. грудня с. р. відбуде ся річний мітінґ в домі П. Процишиного, під ч. 33 Шарп стр. Початок точно о 1. год. в полудне. Просить ся всіх членів явити ся в означений час, бо є дуже важні справи до полагодження: справоздане урядників з цілого року і вибір нових урядників. Нових членів буде принимати ся в члени Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Неявивші ся члени заплатять 50 ц., а урядники $1.00 кари. — Ю. Маланчин, предс.; Д. Демус, кас.; П. Процишин, секр.

СЕЙНТ ДЖОЗЕФ, МО. Тов. „Зап. Січ", від. 355, повідомляє своїх членів, що дня 21. грудня о год. 1-ій попол. відбуде ся річний мітінґ, на котрім відбуде ся вибір нових урядників на рік 1914. Член, що неоправдано не явить ся на тім мітінґу, заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — Н. Стельмах, секр.

АВОКА, ПА. Бр. сьв. Ів. Хрестителя, від. 326, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня с. р., точно о год. 3. попол. Кождий член має явити ся на сей мітінґ, а довгуючі члени мають вирівнати всі свої довги, бо в противнім разі будуть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. Члени, що неоправдано не являть ся, заплатять кару 50 ц., а урядники $1.00. Постарайте ся, Братя члени, привести і нових членів на річний мітінґ. Добра нагода до вступленя новим членам. Буде принимати ся нових членів без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. На тім мітінґу старий уряд здасть справоздане зі свого діловодства, по чім наступить вибір нового уряду на рік 1914. — О. Лесик, предс.; С. Сеньків, секр.; І. Пашкевич, кас.;

КАРНЕҐІ, ПА. Тов. „Січ", від. 136, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня с. р. в гали під церквою. На тім мітінґу буде принимати ся нових членів до Братства без вступного а до Р. Н. Союза після статута. На мітінґу має явити ся кождий член і вирівнати свої довги, а хто не прибуде, підпадає карі $1.00, а урядник $2.00. — А. Брандебура, предс.; Г. Пенґрин, кас.; Я. Гошан, секр.

СЕНЕКА ФОЛС, Н. Й. Бр. сьв. Володимира, від. 31, повідомляє всіх своїх членів, що на будуче мітінґи будуть відбувати ся кождої другої неділі по першім, о год. 2-ій пополудни. — Ю. Якаба, предс.; Т. Романюк, кас.; З. Безкоровайний, секр.

СМОК РОН, ПА. Бр. сьв. Георгія, від. 135, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня в братській гали (так званій англійській церкві). На мітінґу здасть справоздане старий уряд, а відтак відбуде ся вибір нового уряду на р. 1914. Членам довгуючим пригадує ся, щоби явились і вирівнали свої довги. Член, що не явить ся і не вирівнає довгу, буде безусловно виключений, так з Братства як і з Р. Н. Союза. Практика показала, що член лише тоді виплачує довг, коли довідасть ся, що є суспендований. Тож позір довгуючі! — Уряд.

НОРТҐЕМПТОН, ПА. Бр. Усп. Пресьв. Богородиці, від. 33, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ місячний відбуде ся в неділю 21 грудня с. р. о год. 2. попол. Річний мітінґ в справі вибору нових урядників на р. 1914 відбуде ся в неділю 28. грудня с. р. о год. 2-ій попол. На річнім мітінґу кождий так місцевий як і позамісцевий член має явити ся. Член, котрий на річний мітінґ не явить ся, підлягає карі 50 ц., а урядник $1.00. — М. Чепеляк, предс.; Г. Чирський, секр.

ВІЛМЕРДІНҐ, ПА. Бр. сьв. Ів. Хрестителя, від. 159, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 14. грудня с. р. відбуде ся річний мітінґ, на котрім буде вибраний новий уряд і буде принимати ся нових членів без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. Довгуючим членам пригадує ся, щоби вирівнали свої залеглости. Члени, що неоправдано не являть ся на мітінґу, будуть карані: член 50 ц., урядник $1.00. — В. Кметко, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. сьв. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 21. грудня с. р. о год. 2-гій попол. в гали ч. 174 Джосеф стр., ріг Насов. Кождий член має явити ся на мітінґу, бо є важні справи до полагодження, а іменно: касове справоздане за цілий рік і вибір нового уряду. На сім мітінґу буде принимати ся нових членів до Братства без оплати вступного, а до Р. Н. Союза після статутів. Хто з членів не явить ся на мітінґ, заплатить кари 50 ц., а урядник $1.00. — І. Пастущин, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. „Запорожська Січ", від. 251, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 21. грудня с. р. в церковній гали о 2. год. попол. Просить ся всіх членів, щоби явили ся на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження і переведе ся вибір нового уряду. Неявивший ся член підлягає карі 50 ц., а урядник $1.00. Просить ся довгуючих членів, щоби прийшли на мітінґ і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть виключені з Товариства і з Р. Н. Союза. Просимо Вас, Братя і Сестри, приходіть на мітінґ і других приведіть зі собою, що мають охоту приступити до нашого Товариства. — В. Гартман, предс.; І. Васач, кас.; С. Модний, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 85, подає до відомости всім місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінґ відбуде ся дня 21. грудня с. р. о год. 1-ій попол. Просить ся, щоби довгуючі члени вирівнали свої залеглости. На тім мітінґу старий уряд здасть своє справоздане (так само і контрольна комісія) за рік 1913. Відтак переведе ся вибір нового уряду на рік 1914. Нових членів буде принимати ся до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Член, котрий не явить ся, заплатить 25 ц., а урядник $1.00. — М. Мардиняк, предс.; О. Шараварко, секр.

ЕКСПОРТ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 80, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 21. грудня с. р. о год. 1-ій попол. відбуде ся річний мітінґ. На мітінґу будуть дуже важні справи до полагодженя: докладне річне справоздане уряду зі стану братської каси і вибір нового уряду. Довгуючим членам пригадує ся, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть засуспендовані в своїх членських правах в Братстві і Р. Н. Союзі. Член, який неоправдано не явить ся на мітінґ, заплатить грошеву кару 50 ц., а урядник $1.00. — А. Криванич, предс.; Ф. Голодняк, кас.; Т. Звір, секр.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. сьв. Ів. Хрестителя, від. 230, повідомляє своїх членів, що дня 14. грудня с. р. відбуде ся річний мітінґ в церковній гали на Вест Рон Аве. На мітінґу переведе ся вибір нового уряду і буде принимати ся нових членів до Братства і до Р. Н. Союза після статута. Котрі члени не являть ся на мітінґу, заплатять кару грошеву: член 50 ц., а урядник $1.00. — Д. Ткачик, предс.; І. Цьоць, секр.

АНСОНІЯ І ДЕРБИ, КОНН. Тов. „Запорожська Січ", від. 67, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих товаришів, що річні збори відбудуть ся дня 14. грудня с. р. точно о год. 1.30 попол. Пригадує ся всім товаришам, щоби вирівнали всі свої залеглі вкладки за рік 1913; которий товариш не вирівнає своїх азлеглостий, буде виписаний з Товариства і з Р. Н. Союза. На мітінґу відбуде ся вибір уряду на р. 1914. Неявивший ся товариш на зборах підлягає карі 50 ц., а урядник $1.00. — І. Бабій, писар.

ДІТРОЙТ, МІЧ. Тов. ім. М. Січинського, від. 146, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуть ся в неділю дня 21. грудня с.р. Початок точно о годині 2-ій попол. Просить ся всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Крім того буде справоздане старих урядників та вибір і заприсяжене нового уряду. Неявивший ся член буде караний після ухвали з дня 18. мая 1913. — І. Бойко, секр.

ГУДСОН, Н. Й. Бр. сьв. Йосафата, від. 273, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 21. грудня с. р. о год. 2-ій попол. в домі Петра Лубянецького. На тім мітінґу переведе ся вибір уряду на р. 1914 і будуть полагоджені важні справи. Члени, котрі не являть ся, будуть безуслівно виключені з Братства і з Р. Н. Союза. Позамісцеві члени мають зголоситись до секретара Братства на адресу: Wasyl Choma, Box 499, Hudson, N. Y. — Я. Канцар, предс.; П. Лубянецький, кас.; В. Хома, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 21. грудня (децембра) с. р. о год. 1-ій попол. в гали парафіяльній при Мейн стр. Кождий член має явити ся на мітінґу, бо є важні справи до полагодження: касове справоздане за цілий рік і вибір нового уряду. На сім мітінґу буде принимати ся нових членів до Братства за половину вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Хто з членів неоправдано не явить ся на мітінґу, заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — Д. Лабюк, предс.; Я. Данилюк, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла, від. 102, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 13. грудня (децембра) с. р. о год. 7-ій вечер в церковній гали, на котрім всі братя мають явити ся. На мітінґу відбуде ся справоздане старих урядників і вибір нових. Неявивший ся брат заплатить кару після ухвали. — С. Брунарський, предс.; Ю. Ґірняк, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. Преобр. Госп. І. Хр., від. 286, повідомляє всіх своїх членів, що дня 21. грудня с. р. точно о 1. год. попол. відбуде ся річний мітінґ. На сім мітінґу буде вибирати ся новий уряд на 1914 рік. Є обовязком кождого члена, явити ся на сім мітінґ і вирівнати свої залеглости. Неявивший ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. Повідомляємо також всіх тутешних Русинів, що будемо принимати нових членів до Братства без вступного через 2 місяці: грудень і січень, а до Р. Н. Союза після статута. — І. Салак, предс.; П. Решетар, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. сьв. О. Николая, від. 4, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня с. р. о год. 3-ій попол. в Народний гали під ч. 72 Морріс стр. На мітінґу переведе ся річне справоздане з цілого року і вибір нових урядників на р. 1914. Довгуючих членів просить ся, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі зістануть виключені з Братства і Р. Н. Союза. Неявивший ся член заплатить $1.00, а урядник $2.00 кари. Нових членів буде принимати ся до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута. — Н. Пупчик, предс.; І. Жарський, кас.; Г. Підлипчак, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Вр. сьв. О. Никлоая, від. 68, повідомляє своїх членів і члениці, що річний мітінґ відбуде ся дня 21 грудня в гали на старім місци під ч. 938 Вінібеґа стр. — Нортсайд. Просимо всіх членів явити ся на тім мітінґу, бо є ріжні важні справи до полагодження. Кождий член є обовязаний вирівнати свої залеглости, в противнім разі буде караний після статута Р. Н. Союза або суспендований. Кара та буде для члена 50 ц., для заступника урядника 75 ц., а для урядника $1.00. — Н. Бойко, предс.; Н. Березович, секр.

ЕШЛЕЙ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 231, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня с. р. о год. 2.30 попол. на гали, де мітінґи звичайно відбувають ся. На підставі ухвали V. з дня 9. лютого с. р. буде принимати ся нових членів без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. Кождий член, неявивший ся на мітінґу, заплатить після ухвали з дня 13. червня с. р. кару $1.00, а членурядник $2.00. — В. Хміль, предс.; О. Лукач, кас.; В. Стецула, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 151, повідомляє всі свої члениці, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня с. р. о 2. год. попол. в церковній гали. Довгуючі члениці мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Неявивші ся члениці заплатять кару 50 ц., а урядничка $1.00. — К. Нестір, предс.; М. Гуцайлюк, секр.

ШЕФІЛД, ПА. Бр. сьв. Антонія, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що дня 24. грудня с. р. о 2. год попол. відбуде ся річний мітінґ, на котрім здасть ся касове справоздане з цілого року і вибере ся новий уряд на р. 1914. Кождий член має явити ся на мітінґу, бо в противнім разі буде караний після статута. — І. Дубляниця, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. сьв. Володимира, від. 190, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінґ відбуде ся дня 13. грудня с. р. в гали під ч. 188 Пасіфік стр. Члени, неявивші ся на мітінґ, заплатять кару $1.00, а урядник $2.00. Подаємо рівнож до відома всім землякам, що будемо через 2 місяці принимати нових членів без вступу до Братства. Хто хотів би з того скористати, просимо прийти на мітінґ або зголосити ся до секретаря на адресу 178 Чеснут стр., Нюарк, Н. Дж. — Т. Скоципець, секр.

ВІЛКСБЕРІ, ПА. Бр. сьв. О. Николая, від. 99, подає до відомости всім своїм членам, що дня 21. грудня с. р. відбуде ся о 3. год. попол. річний мітінґ. На мітінґу будуть важні справи до полагодження: касове справоздане, справоздане уряду і вибір нового уряду. Буде принимати ся нових членів від 16 до 30 літ без вступного, а від 30 до 45 літ за половину вступного до Братства, а до Р. Союза після статута. Також повідомляє ся всіх членів, щоби в неділю рано 21. грудня о 9. год. явили ся в параді в церковній гали з нагоди сьвята патрона нашого відділу, сьв. О. Николая. Неявивший ся член заплатить кару після статута і братської ухвали. — П. Герман, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. сьв. Георгія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що в неділю дня 14. грудня с. р., в церковній гали зараз по Службі Божій відбуде ся річний мітінґ. На тім мітінґу переведе ся вибір нового уряду на р. 1914 і здасть ся справоздане контрольної комісії і старого уряду а крім сего полагодить ся много инших важних справ. Проте кождий член безуслівно мусить явити ся під загрозою кари. — Т. Грицей, предс.; С. Гвіздь, секр.; Ів. Бабій, кас.

ДЕСЛОДЖ, МО. Бр. сьв. О. Николая, від. 225, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня с. р. о год. 1. попол. по Службі Божій. На тім мітінґу будуть здавати урядники своє касове справоздане за час їх урядованя з цілого року. Відтак відбуде ся вибір нового уряду на рік 1914. Проте взиває ся всіх членів, щоби явили ся на тім мітінґу, бо в противнім разі заплатять кару 50 ц., а урядник $1.00. Рівнож взиває ся, щоби всі члени вирівнали свої довги до 1. січня 1914, бо будуть суспендовані в нашім Братстві як і в Р. Н. Союзі. Нових членів буде принимати ся на тім мітінґу за половину вступного до Братства а до Р. Н. Союза після статута. — І. Якимів, предс.; М. Кузів, кас.; О. Кравець, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. сьв. О. Николая, від. 333, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 13. грудня с. р. на котрім переведе ся вибір нового уряду. На річнім мітінґу будемо приймати нових членів без вступного до Братства а до Р. Н. Союза після статута. — І. Гусак, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. сьв. О. Николая, від. 53, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня 1913, (а не 13. грудня, як се було мильно оголошено в попереднім ч. „Свободи"), точно о год. 2.30 попол. в гали парафіяльній. Член, котрий не явить ся на означений час на мітінґу, буде караний після статута і стратить право голосованя. На мітінґу відбуде ся касове справоздане контрольної комісії за рік 1913 і вибір нового уряду на р. 1914. Всі члени мають вирівнати свої довги, в противнім случаю будуть суспендовані після статута Р. Н. Союза. Нових членів буде принимати ся до Братства за половину вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Член зовсім неявивший ся на мітінґу, заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — А. Витязь, предс.

ЕКЛЕЙ, ПА. Бр. сьв. О. Николая, від. 349, повідомляє всіх місцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня с. р. На мітінґу здасть ся касове справоздане і переведе ся вибір нових урядників. Кождий член мусить явити ся, в противнім разі заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — А. Мороз, предс.; О. Костюк, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Бр. сьв. Івана Хрест., від. 121, повідомляє, що на мітінґу з дня 16. падолиста ухвалено принимати нових членів до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута — в віці від 16—45 літ — через 3 місяці (від 1. грудня с. р. до 28. лютого 1914). Звертаємо увагу Русинів Трентона і околиці, котрі не стоять єще в орґанізації, щоби скористали з нагоди і малими місячними вкладками забезпечили свою родину на случай смерти на $1.000. Місячна вкладка до нашого Братства виносить 35 ц., а на случай слабости або каліцтва платимо членам $5.00 тижнево. Місячні мітінґи відбувають ся кождої третої неділі в місяци в церковній гали на Ґренд і Малон стр. — Г. Зупко, предс.; М. Черемшак, кас.; І. Ґадванський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 212, повідомляє всіх своїх членів, що дня 14. грудня с. р. о год. 2. попол. відбуде ся річний мітінґ. Кождий член має безуслівно явити ся і вирівнати залеглости. Неявивший ся член заплатить грошеву кару 50 ц., а урядник $1.00. — М. Цітанко, секр.

ВАЙТІНҐ, ІНД. Бр. Покр. Пр. і Пре넨ор. Д. Марії, від. 184, повідомляє всіх своїх членів, що дня 28. грудня с. р. о год. 2-ій попол. в церковній гали відбуде ся річний мітінґ, на котрім переведе ся вибір нового уряду на р. 1914. Довгуючим членам пригадує ся, щоби вирівнали свої залеглости. Неявивший ся член заплатить грошеву кару 50 ц., а урядник $1.00. — М. Роман, секр.

ДІТРОЙТ, МІЧ. Бр. сьв. О. Николая, від. 175, запрашає всіх своїх місцевих і позамісцевих членів на річний мітінґ, котрий відбуде ся дня 21. грудня с. р. в церковній гали на Чікот Аве. Неявивший ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. Упоминає ся довгуючих членів, щоби вирівнали свій довг, бо в противнім разі будуть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. — Уряд.

НОРТҐЕМПТОН, ПА. Сестр. Н. З. П. Діви Марії, від. 252, подає до відомости, що дня 14. грудня с. р. відбуде ся річний мітінґ, на котрім здасть ся касове справоздане і переведе ся вибір нового уряду на р. 1914. Неявивша ся члениця заплатить кару після статута. Просить ся всі члениці як найчисленнійше прийти на мітінґ. — М. Валло, секр.

ДУКЕЙН, ПА. Бр. сьв. Стефана, від. 268, повідомляє всіх своїх членів, що дня 14. грудня (децембра) с. р. відбуде ся річний мітінґ. Просить ся членів, щоби всі прибули, бо на мітінґу будуть важні справи до полагодженя. На мітінґу переведе ся вибір нового уряду на р. 1914. Довгуючим членам пригадує ся, щоби вирівнали свої залеглости. Неявивший ся член заплатить грошеву кару 50 ц., а урядник $1.00. — М. Фільо, предс.; І. Грізо, секр.

ТАВЕР СІТИ, ПА. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла, від. 161, подає до відомости всім своїм членам, що дня 21. грудня с. р. відбуде ся річний мітінґ. Член, що неоправдано не явить ся на мітінґу, заплатить грошеву кару $1.00, а урядник $2.00. — Ф. Янкович, предс.; К. Волошин, секр.

ПОРТ БОВКЛЕЙ, ПА. Бр. сьв. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся в неділю, 21. грудня с. р. сейчас по службі Божій. Позаяк є важні справи до полагодження і переведе ся вибір нового уряду на р. 1914, тому кождий член без оправданя має явити ся. Неявивший ся член заплатить грошеву кару, означену братським статутом. — Д. Цеплик, предс.; М. Негребецький, кас.; І. Малищак, секр.

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ. Бр. сьв. Івана Хрестителя, від. 247, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 14. грудня с. р. о год. 1.30 попол. в церковній гали. Кождий член має явити ся і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде вичеркнений з Братства і Р. Н. Союза. На мітінґу відбуде ся вибір нових урядників на рік 1014. Неоправдано неявивший ся член заплатить грошеву кару 50 ц., а урядник $1.00. — І. Борис, предс.; Т. Колодій, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. тов. „Просьвіта", від. 204, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ тов. „Просьвіта" відбуде ся в суботу, дня 13. грудня с. р. о 8-ій год. веч. під ч. 12 Іст 8-ма улиця, Ню Йорк. Взагалі повідомляє ся всіх членів тов. „Просьвіта", що сей мітінґ буде останний в сім році. Отже просить ся Вп. Товаришів, щоб на сей мітінґ численно явили ся та вирівнали свої залеглости до Товариства і до Р. Н. Союза. Довгуючий член не буде мати ані права голосованя ані права кандидувати на урядника на річних зборах. — І. Жовнір, предс.; М. Грач, кас.; М. Тижай, секр. фін.; Д. Олексів, секр. рек.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. „Сокіл", від. 336, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся дня 21. грудня с. р. Кождий член має явити ся на сей мітінґ, а довгуючі мають вирівнати всі свої довги, бо в противнім случаю будуть виключені з товариства і Р. Н. Союза. На тім мітінґу здасть старий уряд справоздане зі свого діловодства, почім наступить вибір нового уряду на р. 1914. Неявивший ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — В. Волянський, секр.

ЛАНКАСТЕР, Н. Й. Бр. сьв. Василія, від. 87, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 14. грудня с. р. відбуде ся річний мітінґ. На мітінґу здасть контрольна комісія касове справоздане, а відтак відбуде ся вибір нового уряду на р. 1914. Члени, які неоправдано не являть ся на річнім мітінґу, і ті, що неприлично будуть заховувати ся на мітінґу, підлягають карі $3.00; на случай незаплаченя кари, перестанують бути членами. — В. Москаль, пред.; Т. Грицко, кас.; С. Кінь, секр.

— АНСОНІЯ, КОНН. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла, від. 10, приглашує всіх своїх так місцевим як і позамісцевим членам, що річний мітінг відбуде ся дня 28. грудня с. р. в Джерман Гол на Мейпел стр., Ансонія, Конн. точно о год. 1.30 попол. Пригадує ся всім довгуючим членам, щоби вирівнали свої довги та не дали причини до утрати своїх прав і привілеїв признаних братським статутом. На річнім мітінгу має явити ся кождий член в точно означенім часі і в добрім стані. Неявивший ся член підпадає карі $1.00 після арт. 5 § 27 братських статутів. Позамісцеві члени на случай неявленя ся мають прислати оправдане своєї неприсутности. — Н. Зуров, пр.; Я. Коченар, кас.; С. Підберезняк, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. Ридарів сьв. Георгія, від. 316, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбуде ся дня 16. грудня с. р. о 2. год. попол. Кождий член має явити ся на тім мітінгу бо є много справ до полагодженя і переведе ся вибір нового уряду на р. 1914. Неявивший ся член підпадає карі грошевій 50 ц., а урядник $1.00. — Г. Боднар, предс.; Н. Макогон, секр.

ФОРД СІТИ, ПА. Тов. „Зап. Січ", від. 187, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбуде ся дня 21. грудня о год. 2. попол. в своїй власній гали на 6-ій ул. На мітінгу переведе ся вибір нового уряду і полагодить ся инші важні справи. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, в противнім случаю будуть вичеркнені з Братства і Р. Н. Союза. Також є пожадане, щоби на мітінгу кождий член подав число грамоти. — Н. Теплий, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. сьв. Кирила і Методія, від. 260, повідомляє всіх своїх членів, що дня 21. грудня с. р. відбуде ся річний мітінг о год. 2. попол. Сей мітінг є дуже важний, бо на нім здасть ся річне справоздане касове і відбуде ся вибір нового уряду. Кождий член мусить явити ся, бо в противнім разі заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. На мітінгу буде принимати ся нових членів без вступного до Братства. — М. Клос, предс.; І. Хома, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 213, подає до відомости всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що дня 16. грудня с. р. вівторок вечер о год. 7. відбуде ся річний мітінг в гали П. Взорка, 197 Ave F, cor. 19th St. На тім мітінгу відбуде ся вибір нового уряду а старий уряд здасть справоздане з братського маєтку за рік 1913. Просимо також краянів і тих, котрі єще не належать до Братства, нехай являть ся на тім мітінгу, бо мають добру нагоду вписати ся до нашого Братства. На тім мітінгу будемо принимати нових членів без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. Довгуючих членів просить ся, щоби на тім мітінгу вирівняли свої довги, в противнім разі будуть виключені з Братства і Р. Н. Союза. Член, що неоправдано не явить ся на тім мітінгу, заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — Л. Бичинський, предс.; Д. Підгайний, секр.

СВОБРС, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 197, подає до відома своїм членам, що дня 13. грудня с. р. відбуде ся в церковній гали річний мітінг, на котрім має кождий член явити ся і вирівнати свої залеглости. Неявивший ся член заплатить кару $1.00. — В. Пашковський, секр.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й. Бр. сьв. Юрія, від. 160, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбуде ся в неділю дня 14. грудня в Бівер стр. і Ракевей Ровд. Початок о 4-ій год. попол. Кождий член мусить явити ся на той мітінг і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде виключений з Братства і з Р. Н. Союза. На тім мітінгу здасть секретар справоздане з піврічного діловодства а відтак будуть вибрані нові урядники. Член, котрий не явить ся на мітінг, заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. Хто хотів би вписати ся в члени Р. Н. Союза і в члени Братства, просить ся зголосити до секретаря, 7 Hackett St., Jamaica N. Y. — І. Притика, предс.; С. Самборський, секр.

ВІЛІНГ, В. ВА. Бр. сьв. Івана Хрестителя, від. 56, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбуде ся дня 14. грудня с. р. точно о год. 2. попол. в „Сокул" гали. Всі члени мають явити ся на сей мітінг, бо будуть важні справи до залагодженя: вибір нового уряду на 1914 р. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. Член неявивший ся на мітінг, заплатить кару після ухвали Братства. — С. Дикий, предс.; М. Пупцьо, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Богдана Хмельницького, від. 133, подає до відома всім членам, що в суботу, дня 13. грудня с. р. о 8 год. веч. відбуде ся річний мітінг. На тім мітінгу здасть уряд справоздане за свою діловодства за цілий минувший рік, переведе ся вибір нового уряду на 1914 р. і полагодить ся инші важні справи. Пригадує ся довгуючим членам, щоби вирівнали свої довги. Член, котрий неоправдано не явить ся, заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00, а хто урядник, не сплатить на тім мітінгу о 25 мінут по 8-ій платить 25 ц. кари. — В. Кузьма, предс.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ПОШУКУЄСЬ АГЕНТІВ. Можете прийти до великих гроший, репрезентуючи новопатентований прилад до запалюваня цигар і цигаретов. Кождий купить його від Вас. Си запальничка є дуже практична і трубо нікльована. Наші агенти продають її по 50 цнт. Пришліть нам 20 цнт., а ми Вам пішлемо одну на оказ. H. Hoffman & Co. 237 E. 12th St., New York, N. Y. (47-50*)

ДО ВИНАЙМУ НОВА ПЕКАРНЯ з подвійною печию і обширним штором. Пекарня находить ся в добрім бизнесовім місци між Русинами, Поляками, Словаками і др. Славянами. По близші інформації голоситись до: L. Sussman 601 N. Second St., Allentown, Pa. — 5

20 ЛАВОК, 7 стіп довгих, прехорошо політерованих, котрі надають ся до невеликих церков, сейчас до спродажи. Близші інформації подасть: N. Dzuelyk, Box 2, Smoke Run, Pa.

ПАРОХІЯ з 3-ма церквами положена у стейті Ню Йорк до заміни сейчас. По близші інформації упрашає ся писати на адресу „Свободи".

ПОШУКУЮ АГЕНТІВ, які хотіли би занятись продажею земель і фарм за добре платний „комішен". Можна заробити від $50 до $200 на тиждень. Пишіть по руськи до: George Schultz, 1301 Grand Ave., Chicago, Ill. (47-50*)

Теодор Бойко, пошукує своєї жени ГЕЛЄНИ, з роду Кретович. Сім років тому, як виїхала з села Ободівки, повіт Збараж. Якийсь час перебувала в Бофало. Н. Й. Хтоби з чесних читачів подав мені докладну її адресу, дістане нагороду, або вона сама нехай зголосить ся на адресу: Teodor Boyko, 735 Spring Garden St., Philadelphia, Pa. (3)

НА ПРОДАЖ два лоти, в гарнім положеню в місті Нюарк, Н. Дж. при Ґарібальді Евеню. Сі лоти суть без довгу, податок виплачений. Продаю сі лоти, позаяк жию стало в Канаді. Голоситись до: A. P. Makarey, 677 Borrows Ave., Winnipeg, Man., Canada. (2 51)

БУЧЕРНЯ І ҐРОСЕРНЯ на продаж. Добра нагода для нашого чоловіка, Русина або Словака. Продам тано, бо єсьм змушений їхати до краю. George Rosman, 76 Hanower St., N. S. Pittsburgh, Pa. (3 52)

ПОТРІБНО АГЕНТІВ. Платимо від $8.00 до $20.00 тижнево тим, що схотіли би у своїй місцевости або їздили би від міста до міста і продавали наші золоті, срібні або ніклеві годинки і ланцушки для працюючих людий на сплату по $1.00 або $2.00 місячно. Практика непотрібна. Лиш чесні і тверезі люди могуть голоситись до нас по заступство. Подайте своє теперішнє заняте. Пишіть до: North American Sales Co., Box 954, (Dept. 182), New York, N. Y. (50 41)

СЕЙЧАС ПРОДАМ фарму, 32 акрів, 8 коний, 3 штуки рогатої худоби, 11 свиний, 50 дробу, гавз, стайня, шпіхлір і малі потрібні загони. Продам за $10.000, $5.000 готівкою, решта на сплату після умови. По близші пояснення прошу голоситись на адресу: M. Stelmaczuk, P. O. Box 623 Belfield, N. Dak. (50)

ДО ВСІХ РУСИНІВ, ЩО МЕШКАЮТЬ В СКРЕНТОН І ОКОЛИЦИ!

Повідомляємо всіх Вас, чесні Братя-Русини, що

ДНЯ 14. ГРУДНЯ 1913 р.

в Music Hall на Lackawanna Ave,
в Scranton, Pa
відбудеть ся

ВЕЛИКЕ ПРОСЬВІТНЕ ВІЧЕ

на котрім буде промовляти п. Д. Андрейко, відпоручник „Просьвітної Комісії" Р. Н. Союза.

На сім вічу будемо мали нагоду обговорити наші справи просьвітно-культурні і дати почин до просьвітної роботи між Скрентонцями. Кождий є сьвідомий великої ваги просьвіти, тому отже повідомлене наше вистане за найгорячійшу заохоту.

На вічу розвинеть ся дискусія над просьвітно-культурними справами! Кождий буде мати нагоду сказати свою думку.

В часї віча буде сьпівати патріотично-народні пісні хор місцевого „Скрентонського Бояна" під управою п. Гундича.

На нашім вічу будемо говорити виключно про справи поважні і гарні, тому жінки і діти повинні там також бути.

Просимо всіх без виїмку. Просьвіта партійних границь не знає! Просьвіта для кождого потрібна, як сонце або роса.

Початок нашого віча о год. 2-ій пополудни.

За комітет місцевих братств:

Ілько Гоменчун, Ф. Демкович і Іван Тарас.

ДО ВСІХ РУСИНІВ, ЩО МЕШКАЮТЬ В ТЕЙЛОР І ОКОЛИЦИ!

Повідомляємо всіх Вас, чесні Братя-Русини, що

ДНЯ 15. ГРУДНЯ 1913 р.

в Thomas Hall на Union St., Taylor, Pa
відбудеть ся

ВЕЛИКЕ ПРОСЬВІТНЕ ВІЧЕ

на котрім буде промовляти п. Д. Андрейко, відпоручник „Просьвітної Комісії" Р. Н. Союза.

На сім вічу будемо мали нагоду обговорити наші справи просьвітно-культурні і дати почин до просьвітної роботи між Тейлорцями. Кождий є сьвідомий великої ваги просьвіти, тому отже повідомлене наше вистане за найгорячійшу заохоту.

На вічу розвинеть ся дискусія над просьвітно-культурними справами! Кождий буде мати нагоду сказати свою думку.

В часї віча буде сьпівати патріотично-народні пісні хор місцевого „Скрентонського Бояна" під управою п. Гундича.

На нашім вічу будемо говорити виключно про справи поважні і гарні, тому жінки і діти повинні там також бути.

Просимо всіх без виїмку. Просьвіта партійних границь не знає! Просьвіта для кождого потрібна, як сонце або роса.

Початок нашого віча о год. 6-ій вечером.

За комітет місцевих братств:

Перфир Молодечий, Матвій Клос, Іван Хома, Михайло Малїшевський, Микола Ванкевич, Минята Марущак.

ЖЕРТВИ НА ФОНД „РІДНА ШКОЛА" В ГАЛИЧИНІ.

На хрестинах у п. Теодора Магаляса в Вунсокет, Р. Ай., зложили жертви на фонд „Рідної Школи" слїдуючі Добродії: Т. Магаляс від новонародженого сина Володимира $1.00, Зофія Познанська 50 ц., Он. Червінський 30 ц., Ст. Лемішка, Л. Семенів, П. Іроя і Евдоха Ціпка по 25 ц. — Разом $2.80

Всїм жертводавцям щире Спасибіг. Дай Боже, щоби при кождій спосібности люди не забували на потреби рідного краю. Збиранєм жертв заняв ся п. С. Лемішка.

Оголошено в ч. 49. „Свободи" 3.50

Загальна сума $6.30

ПОВІДОМЛЕНЄ І ОСТОРОГА.

На послїднім річнім засїданю Гол. Уряду Р. Н. Союза в Буфало, Н. Й., ухвалено, що Гол. касієр Р. Н. Союза не буде вже більше посилати осібних понкітовань до місцевих урядників відділів Р. Н. Союза на одержані від них квоти за розмети. За такі повідомленя служити будуть від тепер місячні касові звіти, публиковані за кождий раз у „Свободі".

Остерігає ся урядників місцевих відділів Р. Н. Союза, щоби не важили ся посилати до головної каси Р. Н. С. таких чеків, які опісля бувають протестовані. Урядники, котрі в імени якогось відділу надішлють на руки гол. касієра чек, що опісля буде дотичним банком запротестований, наразять свій відділ на суспензію.

Ал. Шаршонь,
гол. кас. Р. Н. Союза.

РОДИМЦЇ! ЯВЛЯЙТЕ СЯ ЧИСЛЕННО НА ВІЧАХ, УСТРОЮВАНИХ ПРОСЬВІТНОЮ КОМІСІЄЮ Р. Н. СОЮЗА!

Е. Розенталь — адвокат. Телефон: 7690 Orchard. И. Мель — нотар публичний

Г. ЧАРНЕЦЬКИЙ

1) Продажа шифкарт до краю і з краю на найлучших пасажерських корабдях, по цінах компанийних від 23 до 25 долярів.

2) Продажа фарм, лотів і домів в ріжних стейтах, по дешевій ціні і на найдогіднійших условіях сплати.

3) Канцелярія адвокатсько-нотаріяльна полагоджує скоро, добре і дешево всілякі справи судові американські, а також судові, маєткові, табулярні і військові старокраєві. Виробляє всілякі документи, як повновласти, контракти купна і продажи, скрипта довжні, тестаменти і т. д., котрі потверджує Конзулят, так що мають силу і важність урядову в краю.

4) Головний склад книжок історичних, наукових, повістевих і молитвословів.

Памятайте адрес: 41 —

H. CZARNECKI, 30 E. 7th Str., NEW YORK, N. Y.
ФІЛІЯ: 593 DRIGGS AVE., COR. N. 5-th ST., BROOKLYN, N. Y.

ЮЛЇЯН ПАВЧАК

68 N. 8 Street, Brooklyn, N. Y.

Руський характеризатор, випозичає всякого рода українські костюми і характеризує по низких цінах. Замовленя приймає найменче 14 днів перед представленєм.

ДАРОМ ОПІКА ЛІКАРСЬКА ДЛЯ МУЩИН

яких не вилічить ся.

Занажене крови, укриті недуги мущин, утрату животности, утрату крови, ревматизм, розширене жил, гемороїди, як і слабости міхура і нирок лічу найновійшими методами по умірковаsuccinct цінах. Голосіть ся ще нині. Оглядини даром. Не потребуете платити анї доляра, доки не зістанете вилічені. Памятайте на те, що Ви платите лише за добрі висліди лїченя, а я лїчу, щоб вилїчити і то в коротшім часї як другі. Прийдіть відвідати мій анатомічний музей і приглянцтесь там чоловікови здоровому і хорому. Вступ вільний.

Dr. WARD,
417 Sixth Ave., New York
(між 25 а 26 ул.) 42—53
Години: від 9 р. до 8 веч.; неділя: від 10 р. до 2 поп.

ЧИ ВИ ЄСЬТЕ СЕКРЕТАРОМ ТОВАРИСТВА АБО БРАТСТВА?

Наколи так, а Ваше Товариство чи Братство потребує американського або народного прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або що иншого,

замовте се від нас,

а зробивши так, Ви замовляєте впрост від фабриканта і ми не лиш так говоримо, але дійсно виробляємо всі тоті річи, які продаємо.

Ліпший матеріял, гарнійша робота і дешевші ціни як де-инде.

Єсли жадаєте нашого катальогу, цін або оригінальних взірців, напишіть до нас, а ми вишлемо Вам се все даром.

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, N. Y.

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свободи" по цінї 7 цнт. штука.

ЖІНКИ! Учіть ся акушерії в нашій школї або у себе в дома. Наука в російській або польській мові. По скінченю видаємо дипльом. Невможні положниці можуть мати старанну обслугу даром. Лічимо всілякі хороби жінок і дїтий. Адресуйте Dr. C. DEUTSCH. School of Midwifery 220 E. 14th St., Dpt. S. New York, N. Y.

R. J. Glick Агент асекураційний від огня.
Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

Проч з бритвами!

Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, бороди і де би не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 доляр, пробні дози за 50 центів. Пришліть 1 доляр через моней ордер або в реджистрованім листї або почтовими марками, а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як його уживати.

48—

Адреса:
Dr. BELLIN'S CO.,
55 DELANCY ST., NEW YORK.
Потреба агентів.

НАДЗВИЧАЙНА СПОСІБНІСТЬ!

ДАРОМ!

Купіть у нас за $6.00 найлїпшого тютюну до папіросів і виберіть собі презент з слідуючих предметів: 1) Найновійший імпортований фонограф з великою кільхованою трубою і рекордами, який грає і співає виразно усяку музику і пісні. Кождий може мати в своїм мешканю концерт. 2) Красна гармонія з славної німецької фабрики з нотами і поясненями. 3) Гарний столовий кільховачний годинник з музикою, що грає за кождим разом 10 мінут. 4) Грубо золочений дамський або мужеський годинник. — Пришлїть нам на задаток 50 центів марками, а ми вишлемо Вам 40 пуделок тютюну 4-ох родів за $6.00 і вибраний Вами презент. Решту $5.50 заплатите по відобраню товару. КОМУ СЕЙ ТОВАР НЕ ПОДОБАЄ СЯ, МОЖЕ ЙОГО НЕ ПРИНЯТИ. — З Канади і инших країв просить ся присилати $6.00 відразу.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO., Dept. A. 26,
115 East 7th Street, New York City.

ДО ХОРИХ РУСИНІВ
У ВСІХ ЗАКУТИНАХ СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Відомий специяліст зі Старого краю Др. Гогенберг поручає усім недужим Русинам, [illegible]

[illegible]

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave. (межи 17th & 18th Sts). New York, N. Y.
Години офісові: від 8-ої рано до 8-ої вечером. 48—51

ПРИВАТНИЙ РУСЬКИЙ ШПИТАЛЬ В НЮ ЙОРКУ

спеціяліста-хірурга

Д-ра ІВАНА ШМІТА

ПЕРЕВОДИТЬ СЯ ОПЕРАЦІЇ УШЕЙ, НОСА І ГОРЛА.

Лічить неплодність.
Принимає поліжниць.

Оперує всякого рода нарости на тілї, витинає сліпу кишку і лічить недуги міхура, жолудка, нирок і всякі женські недуги.

Години приниманя: 11—2 і 6—8. В неділї і сьвята від 9 рано до 3 поп.

ТЕЛЕФОН: ORCHARD 5237.

304 E. 14 St., Near 2nd Ave, New York.

Др. Шміт є Русин, говорить рідним язиком, син Івана Шміта, руського банкира в Маганой Сіти, Па. Доктор многих руських Товариств і Братств. Має обширну лікарську практику.

Щадіть свої гроші

і не купуйте фонографів від агентів, бо вони заробляють від Вас богато і не дають Вам відповідного фонографу за Ваші гроші.

$1.00 місячно

Ви дістанете найлїпший фонограф за половину цїни, яку Вам числять агенти, єсли купите у нас, бо ми єсьмо самі фабрикантами і длятого можемо продати дешевше як агенти.

Ми продаємо наші фонографи по цїлім сьвітї на сплату по $1.00 місячно. Ви можете пробувати їх через три місяцї безплатно у Вашій хатї. Рекорди дістанете даром, які собі виберете з нашого великого катальога. Ми гарантуємо за наші фонографи на 10 літ.

Пишіть до нас заки купите фонограф деинде, а ми Вам зишлемо сейчас наш гарний ілюстрований катальог даром. Висилаючи катальог, напишемо Вам всякі поясненя по руськи.

Royal Phonograph Co., 91 E. 4th St., Dpt. H. New York, N. Y.

На Різдвяні Сьвята!

Прекрасні Різдвяні картки з руськими написами та ріжнородними желанями до родини: тата, мами, сестри, брата, жени, як також і на Новий Рік можна купити за дуже приступну цїну — три штуки за 25 цнт., або одна штука за 10 цнт. Чим більше замовлене, тим дешевше. Враз з замовленєм шліть належитість і 2-центову марку на висилку карток або на відповідь. — Суть у мене також ріжні книжки, як нпр.: молитвенники, коляди, сьвітські сьпіванники, календарі, образи і т. п.

Хто собі желає відповіди, мусить прислати на сю цїль марку, бо инакше її не [illegible]. 49—51

PAUL ANDREJKO,
200 E. 2nd St., New York, N. Y.

ФАРМИ! Єсли шукаєте готової і доброї фарми, дешевої і на сплату, то прошу удатись до мене. Маю землї в цїнї від $2.00 до $2[illegible].00 акер майже в кождім стейтї в Америцї і в Канадї в кусниках від 10 акрів аж до 1[illegible]000.00. Напишіть, де хочете купити фарму чи землю і як велику, а я відпишу Вам сей [illegible].

GEO. SENIUTOWICZ 48—
1301 Grand Ave., Chicago, Ill.

НА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВЕ!

ВЕРТЕП сценїчна картинка (представлене) для колядників, що ходять по хатах з колядою. — Цїна 5 центів.

ПАПІР ЛИСТОВИЙ з желанєм Різдвяних Сьвят до родини в старім краю. — Цїна після оздоби і якости, а то: 4 папери з віршиками і образком 10 цнт.; 2 папери позолочувані 10 цнт.; 1 папір з шопкою дуже гарний 10 центів.

ПОЧТОВІ КАРТКИ кольоровані, з відповідними малюнками, на Рождество, Новий Рік і Йордан, 10 штук 75 центів; на Рождество і Новий Рік 10 штук 50 цнт.; лиш на Рождество (сих є богато ґатунків) 10 штук 25 центів.

ШОПКИ-СТАЄНКИ для окраси кімнат, які можна давати в дарунку на Рождество, по цїнї 25, 30 і 40 центів; маленькі, що можна посилати в листї, по 5 цнт.

КАЛЕНДАРІ НА РІК 1914 ріжних видавництв і по ріжних цїнах; пишіть по цїнник календарів.

КОЛЯДИ 33 пісні на Рождество Христове на мішаний хор $1.00; дві нові коляди на мішаний хор 30 цнт.

ЗАМОВЛЕНЯ ПОСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ: 49—52

RUSKA KNYHARNIA,
701 W. LACKAWANNA AVE., SCRANTON, PA.

Кождий вихваляє нині лише

Independent Phonograph Co.

поневже тая віддає кождий фонограф, котрий лише купити бажаєте

НА 3 МІСЯЦЇ ВІЛЬНОЇ ПРОБИ

З 50 НАЙНОВШИХ СПІВАНОК ДАРОМ

З 10-ЛЇТНОЮ ПОРУКОЮ НА ПИСЬМІ.

$1.00 місячно

Ся Спілка з певностию небоїть ся післати Вам фонограф, котрий лише желаєте навіть і без задатку, поневже сї фонографи суть нині найлїпші і найдешевші за їх цїну.

ОДЕН ДОЛЯР МІСЯЧНО за кожду машину котру лише желаєте купити.

45—

По інформації пишіть еще нині до

Independent Phonograph Co.
101 ESSEX ST., Dep. 5 NEW YORK, N. Y.

ХОРІ ЛЮДИ!
Чи стратили Ви терпіне, яке мали з причини Вашої недуги?

День за днем, тиждень за тижнем, місяць за місяцем, рік за роком, [illegible]

Dr. LEONARD LANDES
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

[illegible]

45—

Dr. L. Landes,
140 East 22nd St., New York, N. Y.
betw. 3rd & Lexington Ave.

Приймає ся хорих в годинах: від 10-ої рано до 8-ої вечер, в неділю від 10-ої рано до 4-ої попол. — Порада даром.

Позір! Осторога!

Сим маю честь повідомити усіх інтересованих, що мої бюра знаходять ся лише:

John Nemeth
NEW YORK, N. Y.:
457 WASHINGTON ST.,
395 BROADWAY
COR. 85 & 3 AVE.
150 SECOND ST.,
PASSAIC, N. J.
ODERBERG, SCHLESIEN.

Адреса для листів:
JOHN NEMETH
ex Austro-Hungarian Consul Agent
457 Washington St., New York.

В жадних других містах в Америці [illegible]

IВАН НЕМЕТ,
[illegible]
457 Washington St., New York.

Гроші ескипую телеграфічно за [illegible]

Одинокий руський адвокат на цілу Америку
Доктор прав

ЮЛЇЯН ЧУПКА

полагоджує всї справи американські. Позаяк др. Ю. Чупка був адвокатом в Галичині, длятого полагодить Вам найлїпше всї справи процесові, спадкові і військові в Галичинї, спорядить повновласти, контракти і всї правні документи і переприводить інтабуляції. Адреса:

Dr. JULIAN CZUPKA,
P.O. 372 38 Main St., Wilkes Barre, Pa.
Luzerne Co.

Читайте руські книжки і газети бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила.

Русини Пітсбурга!

Чи Ви знаєте

що гроші, то сила?

Старайте ся пізнати та почніть складати свої ощадности в стейтовім банку на розі вулиць

41— **Carson і 14-ої.**

Сей банк є одним з найстарших і найповнійших банків, що цїлковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші церковні, братські, сирітські і пп. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіт стейтових контрольорів.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ, на найлїпші лінії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсї.

German Savings & Deposit Bank
cor. 14th & Carson Sts.,
South Side Pittsburgh, Pa.
И. Е. Рот, през. А. П. Міллер, кас.
Ол. Бучак, урядн. банк.

$25 Шифкарти до Старого Краю $25

За $25.00 можете повернути до Старого Краю на найлїпших шифах, відходячих в дн. 18 грудня і [illegible], а на всї инші днї по $31, [illegible] до пристаний (портів) БРЕМЕН, ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ або АНТВЕРПЕН. Удайте ся тілько до нас, листовно або особисто, а переконаєтесь о правдивій дешевости шифкарт; ручимо, що нїгде дешевше не дістанете, як лише у нас. Ми стараємось все[illegible], щоб пасажири були вдоволені з подорожи, даючи їм вигідне місце на шифі, що чотирох пасажирів дістають осібну кімнату, страви подавані до стола, електричне осьвітленє, вільна купіль і всякі вигоди, яких не найдете на инших шифах.

EUROPEAN STEAMSHIP CO. Dept. S.
115 FIRST STREET, NEW YORK, N. Y.
$25.00 ШИФКАРТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ $25.00

ПИТАНЯ І ВІДПОВІДИ ДЛЯ ВСІХ ЧИТАЧІВ.

ПИТАНЄ: Длячого люди платять за зигарок 4 рази або і більше як він є варта? ВІДПОВІДЬ: Длятого, що ніхто не знає правдивої фабричної цїни і не знає як його купити по фабричній цїні. ПИТАНЄ: Длячого бізнесу сприходжу за зигарок 4 рази тільки що він вартає? ВІДПОВІДЬ: [illegible]

[illegible]

NATIONAL COMMERCIAL CO., 505 E 5th St., Dep. 70, New York, N. Y.